

بازاریابی و مدیریت بازار

فصل اول : تعاریف بازاریابی

درس دکتر نادر غریب نواز

کارشناس : فاطمه محمدی

مقدمه

مدیریت سابقه هزاران ساله

وجود مدیریت در دوران های مختلف تاریخی

- ✓ قبل از میلاد مسیح
- ✓ تمدن عاشوریان - بابلیان
- ✓ هخامنشیان

اداره امور کشور به وسیله استفاده از مدیریت

مدیریت + بازار

سابقه کم

- ✓ علمی جوان و عمری کمتر از ۱۰۰ سال
- ✓ آغاز ۱۹۱۰ - قبل از جنگ جهانی دوم
- ✓ پویایی زیاد این علم در ۵۰ سال اخیر

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

مقدمه

ظهور مفاهیم جدید مانند
 خدمات مشتریان
 مدیریت ارتباط با مشتریان
 گارانتی وارانتی

افزایش توجه به مشتریان و اکرام آنها طی صد سال اخیر (رقابت - تکنولوژی)

عدم وجود رقابت
 کمبود عرضه - مازاد تقاضا
 در گذشته
 تولید محدود
 تولید سفارشی و دستی
 => توجه به تولید

بعد از جنگ جهانی دوم
 افزایش رقابت بین شرکت ها
 رشد تولید صعودی (رشد بی سابقه تولید بین سال های ۱۹۴۶ - ۱۹۸۰)
 مازاد عرضه نسبت به تقاضا
 افزایش تعداد شرکت ها و محدود شدن تعداد مشتریان

نیاز به وجود علمی که تقاضای محدود را بتواند مدیریت کند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

مقدمه

علم بازاریابی

علم مدیریت تقاضا

چگونگی مدیریت مردم و مشتریان

* بازاریابی مناسب و خوب در سایه شناخت دقیق و صحیح مشتریان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

تعریف بازاریابی

تعريف اول :

شناسایی رضایت مشتریان شناساندن

مشتریان
Competitors
Companies

رقبا

بررسی مشتری	بررسی رقیب :
محل سکونت	تعداد رقبا در صنعت
تحصیلات	اندازه رقبا - بزرگ، کوچک
ویژگی های خانوادگی - قومی	استراتژی ها و اهداف رقبا
نقاط ضعف و قوت	نقاط قوت و ضعف آنها
درآمد مشتری	الگوهای پاسخ دهی و عکس العمل آنها
سبک زندگی	
نیاز ها	
شناسایی مشتریان	
خواسته ها	

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

گام اول در بازاریابی : شناسایی نیازها

نیاز :

عدم خلق توسط بازیاب ها .

نیازها از قبل وجود دارند .

بازاریاب با اقدامات مناسب بر نیازها تأثیرگذار است .

بازاریاب ها می توانند بر خواسته ها تأثیر گذارند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

کاربرد سلسله مراتب نیازها در بازاریابی

مازلو ← نیازها دارای سلسله مراتب و دسته بندی خاص هستند .

اولین طبقه نیازها :

نیازهای فیزیولوژیک

نیازهای اولیه انسان تولید - مواد غذایی و پوشان

دومین طبقه نیازها :

نیاز امنیت

استفاده بازاریاب ها :

تولید محصولاتی مانند قفل - گاو صندوق و ...

تولید محصولات و ابزار حفاظتی

ارائه بیمه در جهت تأمین نیاز امنیت انسان ها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

سومین و چهارمین طبقه نیازها

سومین طبقه نیازها

نیاز اجتماعی ← نیاز افراد به کنار هم بودن

بعد از رفع نیازهای فیزیولوژیک و امنیت، فرد خواهان بودن در جمع است

استفاده بازاریاب ها

مراکز تفریحی

سرگرم کننده افراد ← تأمین کننده نیازهای اجتماعی افراد

مراکز ورزشی

آخرین طبقه نیازها

نیاز شخصی ← نیاز به احترام

استفاده بازاریاب ها ← تولید کالاهای لوکس و گران قیمت در جهت تأمین نیاز شخصی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

سؤال

تفاوت تأمین نیازهای مشتریان بین دو اگذیه فروشی بالای شهر و پایین شهر در چیست؟

پاسخ :

- در فروشگاه پایین شهر ← هست
- در فروشگاه بالای شهر ←
- تأمین نیازهای شخصی و پرستیزی ✓
- مشتریان هم به دنبال تفریح و هم کسب احترام هستند ✓

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مثال

کلم موجود در بسته بندی حاضر و با حجم کمتر، گرانتر است و مشتریان گستردگی تری دارد.

علت در ۳ نیاز بشر :

- ۱ (فشار زمان) Time Pressure : کمبود وقت برای انجام کارها
- ۲ (راحتی) راحت طلبی Convenience : استفاده از کنترل از راه دور راحت طلبی انسان
- ۳ (نگرانی فراینده نسبت به مواد غذایی بهداشتی Increase concern for healthy eating) : (Increase concern for healthy eating)

افزایش توجه و علاقه افراد به بهداشت

افزایش ارتباط نسبت به گذشته

انتقال سریع بیماری ها

* توجه بازاریاب به این نیازها و تولید محصولاتی در جهت پاسخگویی به آنها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

کوتاه ترین تعریف از بازاریابی

Meeting Needs Profitably

برآورده کردن نیازها به صورت سودآور

مثال : شرکت پراکتور اند گمبل

شرکت IKEA

شعار شرکت جنرال موتورز Change or Die

بزرگ ترین خطر : نادیده گرفتن مشتری و رقبا

شناخت بازار هدف ← شناخت نیاز بازار هدف ← برآورده کردن نیاز آنها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

تعریف بازاریابی پدای قدر بیست و پنجم

مبتنی بر انقلاب صنعتی

مبتنی بر تولید محصولات استاندارد (هزینه پایین)

اقتصاد قدیم

کارآیی

توسعه به بازارهای جهانی

انقلاب دیجیتال

اقتصاد جدید

مدیریت اطلاعات

حرکت به سمت اقتصاد جدید و جهانی شدن برندها

بازارهای رقابتی در محیطی فرارقابتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

ویژگی های اقتصاد مجدید

- ۱ - افزایش قدرت خرید
- ۲ - تنوع کالا و خدمات
- ۳ - افزایش دسترسی به اطلاعات کاربردی
- ۴ - سهولت در سفارش دهی
- ۵ - افزایش توان افراد در مقایسه خدمات و محصولات

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

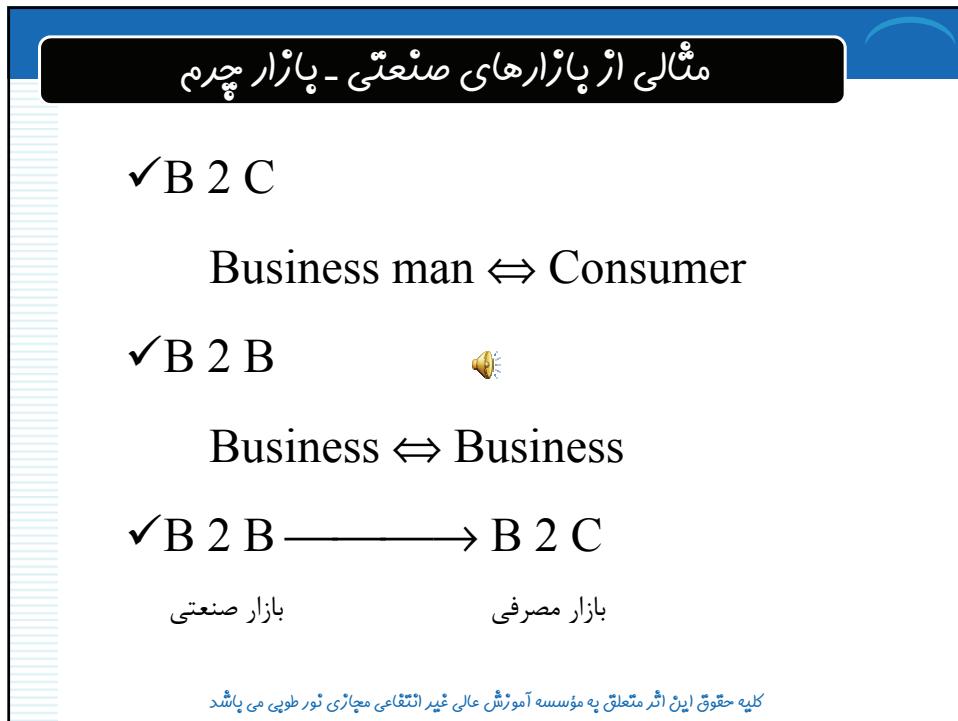
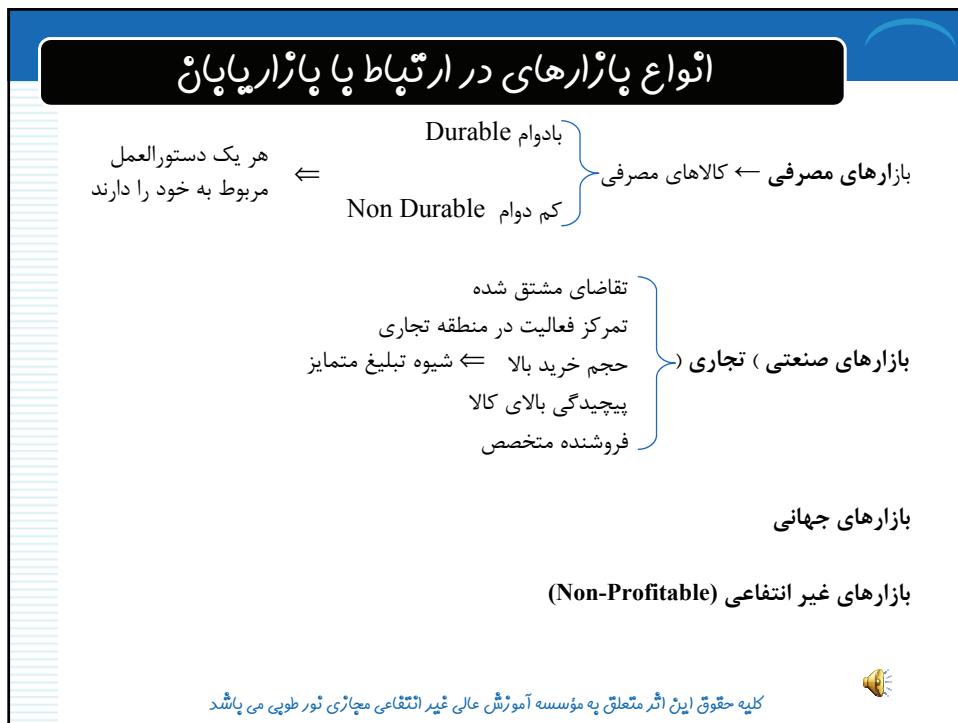

قابلیت های شرکت های فعال در اقتصاد مجدید

- ۱ - قرار دادن اطلاعات شرکت در سایت و در دسترس
- ۲ - گسترش ارتباطات داخلی بین کارکنان
- ۳ - افزایش ارتباط دو جانبه بین شرکت و مشتریان
- ۴ - بهبود و سرعت در مطلع کردن مشتریان از امور شرکت
- ۵ - سهولت در برقراری ارتباطات داخلی و خارجی
- ۶ - دقت و کارآیی بالای سیستم لجستیک و توزیع

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

بازارهای جهانی و بازارهای غیرانتفاعی - دولتی

بازارهای جهانی

با ماهیتی متفاوت با سایر بازارها) بازار داخل یا بازارهای مصرفی (تعیین کشور هدف نحوه ورود به کشور هدف هماهنگی شرایط خود با کشور هدف

بازارهای غیر انتفاعی - دولتی

با ماهیتی متفاوت با بازارهای صنعتی و مصرفی سازمانهای خیریه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌پاشد

محوزه‌های بازاریابی

مصرفی - صنعتی
کالاهای
بادوام - کم دوام

- ✓ خدمات
- ✓ تجارب) مؤسسات آموزش فوتبال و بازیگری (
- ✓ موقعیت‌ها و حوادث (Events)
- ✓ افراد مشهور

Each Person to become a brand ✓
مکان‌ها ✓

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌پاشد

حوزه های پزاریابی) ادامه (

فیزیکی
مالی
املاک) دارایی ها ( )
معنوی) حق الاختراع ( )

سازمان ها
اطلاعات - تولید و توزیع اطلاعات

عقاید و نظریه ها (Ideas)

In the factory we make cosmetics
But in the stores we sell hope

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

مفهوم پزاریابی و ابزارهای آن (Marketing Concepts & Tools)

تعاریف بازاریابی

بازاریابی اجتماعی :

ارتقا و افزایش استانداردهای زندگی

فرآیندی اجتماعی

دستیابی به خواسته ها از طریق فرآیند خلق و مبادله محصولات با ارزش

تعریف مدیریتی :

هنر فروش محصولات

مدیریت فروش

تعریف بازاریابی توسط انجمن بازاریابی :

فرآیند برنامه ریزی و اجرای مفهوم سازی، قیمت گذاری، ترویج و توزیع، برای خلق مبادله و رسیدن به اهداف فردی و سازمانی .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

مدیریت بازاریابی

تدریکیه از هند و علم

انتخاب بازارهای هدف

و په دست آوردن، حفظ و رشد مشتریان

از طریق خلق، تحویل و ارتباط دو طرفه با مشتریان

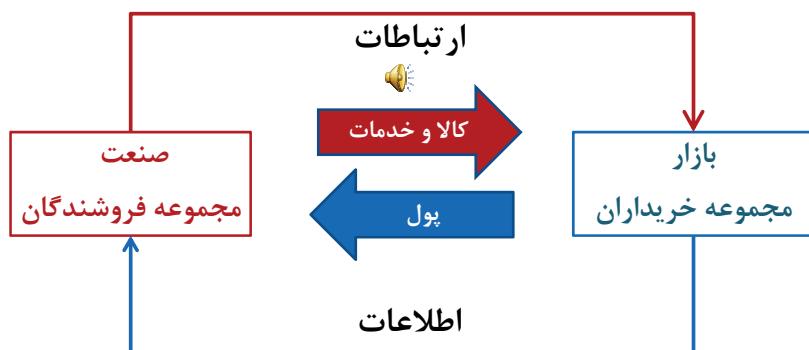

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مقاهیم محوری بازاریابی (۱)

۱ - بازار هدف و بخش بندی بازار

بخش بندی بازار ← تعیین بازار هدف ← تعیین جایگاه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مفاهیم محوری پازاریابی (۲)

۲ - جایگاه فیزیکی بازار (Market Place)

فضای فیزیکی بازار (Market Space)

Meta Market

فضای فیزیکی بازار

بازار نیاز (Needs Market)

بازار محصولات (Product Market)

بازار جمعیت شناختی (Demographic Market)

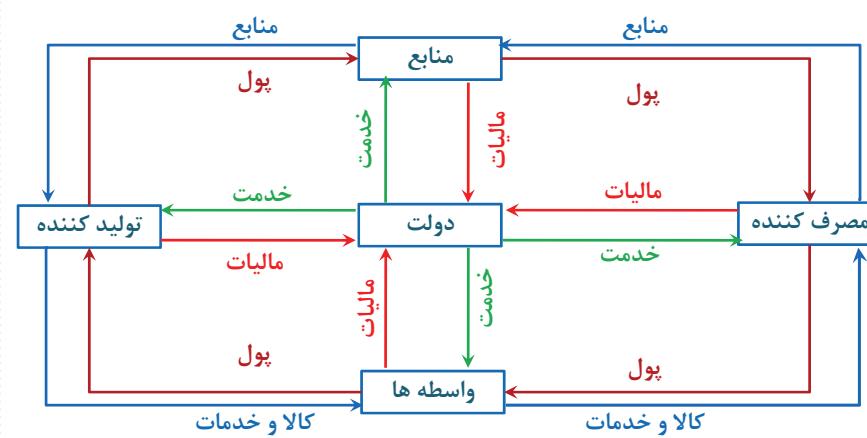
بازارهای جغرافیایی (Geographic Market)

بازار رأی دهنده‌ان (Voters Market)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مفاهیم محوری پازاریابی (۲)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مفاهیم محوری بازاریابی (۳)

فضای فیزیکی بازار (Market Space) ➤

بازار (فضای دیجیتال)

Meta Market ➤

مجموعه‌ای از کالاهای مکمل که در ذهن مشتری کاملاً مرتبط به هم هستند در حالی که در بازار باید آنها را در چند صنعت متفاوت جستجو کرد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

بازاریاب و مشتریان بالقوه

تعريف بازاریاب :

دبیار و پاسخ دهنده

مشتری بالقوه (Prospect)

: نیازها (Needs)

* ذاتی * پنهان و بیان نشده

: خواسته‌های (Wants)

* شکل برآورده شدن نیاز (انواع نوشیدنی‌ها در برطرف کردن تشنگی)

: تقاضا (Demand)

* خواسته همراه با پول (تقاضای مؤثر)

نکته : بازاریاب‌ها نیاز خلق نهی کنند

نیازها از قبل تعیین شده اند

بازاریاب‌ها در کنار عوامل اجتماعی بر نیازها تأثیر می‌گذارند.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

محصول - پیشنهاد - مارک

کالای فیزیکی
ترکیبی از کالا، خدمت، اطلاعات و تجربه
پیشنهاد ارائه شده از طرف منبعی با ارزش و شناخته شده
مثال : مک دونالدز

محصول (Product)
پیشنهاد (Offering)
مارک (Brand)

رضایت (Satisfaction)
ارزش (Value)

هر پیشنهاد موفق ← رضایت و ارزشمندی مشتری

کاهش قیمت
افزایش کیفیت
افزایش ارزش

$$\frac{\text{منافع کارگردانی یا احسانی}}{\text{هزینه}} = \frac{\text{منافع}}{\text{هزینه}} = \text{ارزش}$$

روش های افزایش ارزش

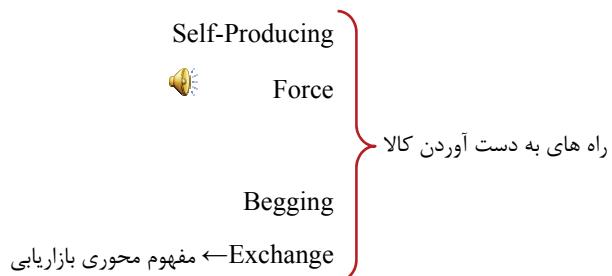
$$\frac{\text{منافع}}{\text{هزینه}} = \text{ارزش}$$

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

تعامل - مبادله

(Exchange) مبادله

تعامل (Transaction)

مبادله : فرآیند کسب محصولات دلخواه از فرد دیگر در ازای از دست دادن چیزی با ارزش

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

شراپط انجام مبادله

- حضور حداقل دو نفر
- هر طرف دارای چیزی ارزشمند برای ارائه باشد
- هر دو طرف توانمند در تحويل کالا به یکدیگر
- آزادی در پذیرش یا رد
- داشتن تمایل و علاقه به مبادله

Transfer ← ارائه کالا بدون دریافت چیزی ✓

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

روابط (Networks) - شبکه‌ها (Relationships)

تعامل مناسب ← بازاریابی رابطه مند

بحثی جدید

تأمین روابط بلند مدت با گروه‌هایی که با آنها تعامل داریم

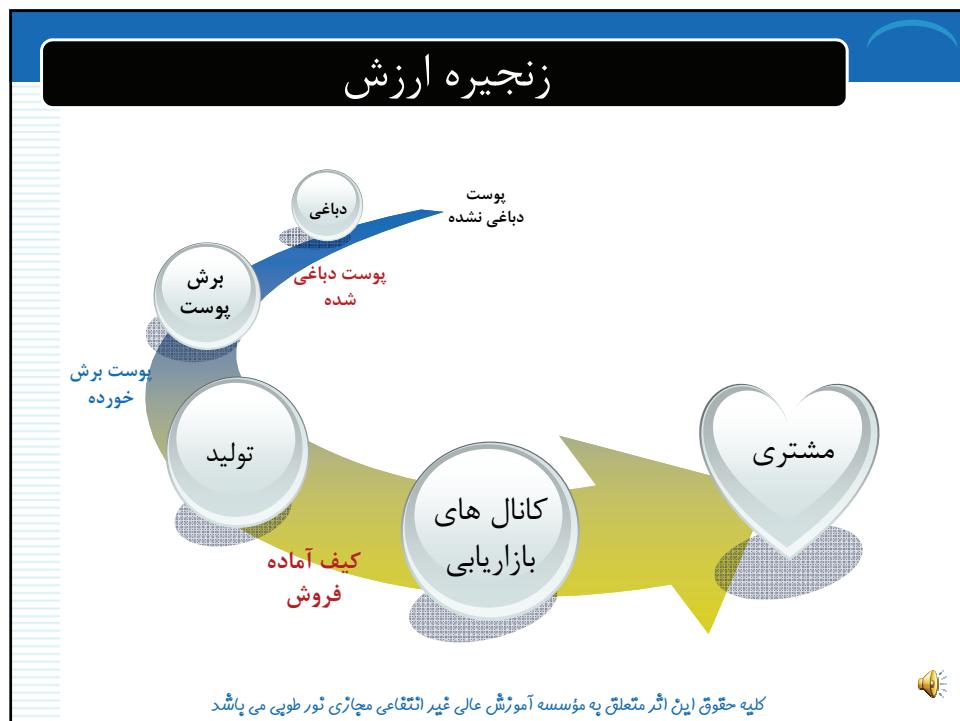
هدف : حفظ واحد تجاری

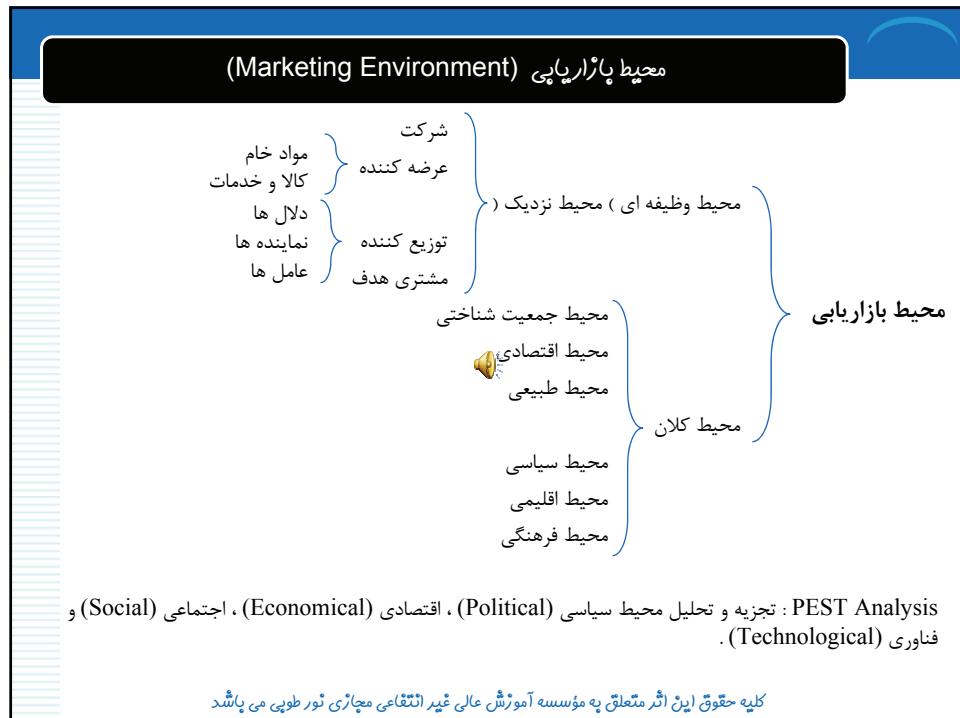
اهمیت در ارائه خدمات

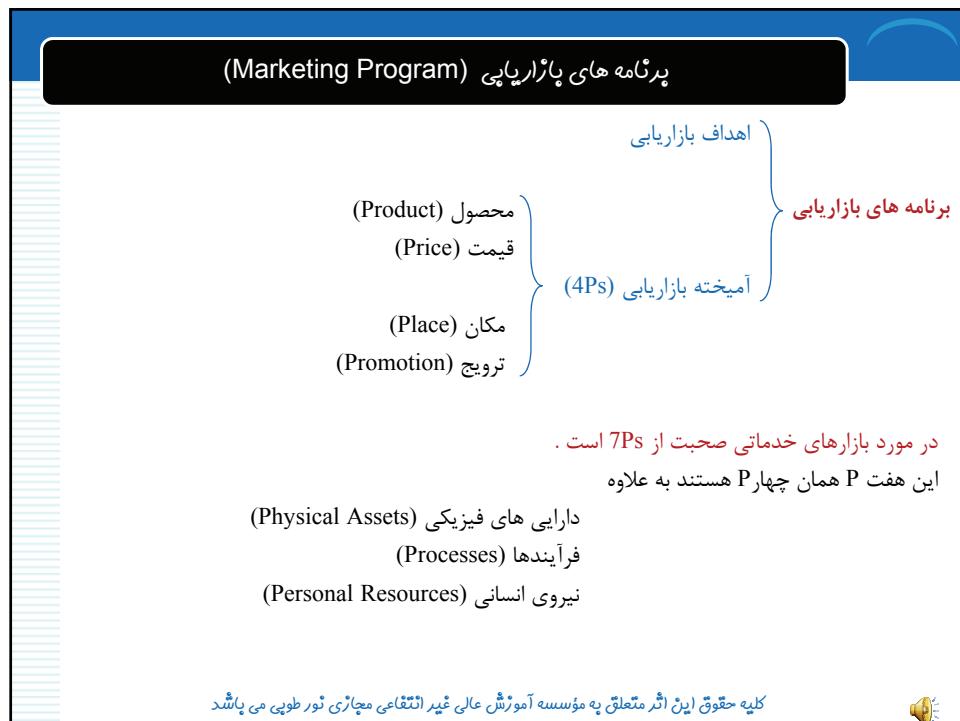
حفظ روابط بلند مدت با مشتری

شبکه : ایجاد قراردادی روانی یا کتبی بین شرکت و گروه‌های متعامل با آن

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

دیدگاه شرکت ها نسبت به بازارها

۱ - فلسفه تولید انبوه (The Production Concept)

۲ - فلسفه محصول (The Product Concept)

۳ - فلسفه فروش (The Selling Concept)

۴ - فلسفه بازاریابی (The Marketing Concept)

۵ - فلسفه مشتری (The Customer Concept)

۶ - فلسفه بازاریابی اجتماعی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

(- فلسفه تولید انبوه)

ارزان
تولید و توزیع انبوه
کارآیی تولید

Widely Available }
Inexpensive }
فرض های این فلسفه

کاربرد :

در کشورهای در حال توسعه
برای توسعه بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

مثال هایی از تولید انبوه

آغاز مفهوم تولید انبوه توسط شرکت فورد در اواسط دهه ۱۹۱۰

- ▶ تولید انبوه مدل T مشکی
- ▶ قیمت پایین و تولید و توزیع انبوه
- ▶ فولکس در ایران
- ▶ تولید پیکان در ایران

معایب :

- ✓ غیر شخصی بودن
- ✓ کیفیت پایین
- ✓ خدمات پایین
- ➡ ارائه پاسپورت
- ➡ ارائه گواهینامه
- ➡ دندانپزشکی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

۲ - فلسفة محصول

صرف کننده محصولی را می پسندد که

- ➡ از کیفیت بالایی برخوردار باشد
- ➡ بهترین عملکرد را داشته باشد
- ➡ دارای ویژگی های نوآورانه باشد

توجه مدیران به ۴ مورد :

- ۱ - تولید بهترین محصول در بازار
- ۲ - بهبود محصول در طول زمان
- ۳ - مورد تحسین قرار گرفتن محصول با کیفیت از طرف مشتریان
- ۴ - حساسیت مشتری و درک کیفیت محصول از سوی مشتریان

مثال : تله موش

- ➡ استفاده از بهترین مهندسان و طراحان محصول
- ➡ عدم توجه به عملکرد رقبا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

۲ - فلسفه محصول (ادامه)

مدیر جنرال موتورز با تفکر «فلسفه محصول»

"How can the public know, what kind of car they want, until they see what is available."

تفکر محصولات داخلی شرکت
بروفسور لویت

(Marketing Myopia) عدم توجه به محیط بیرون ← نزدیک بینی در بازاریابی

مشتریان دنبال خرید مته نیستند، آنها به دنبال راه های انجام سوراخ کاری هستند .
« ارائه راه حل »

شرکت های حمل و نقل
شرکت کوکا کولا
شرکت مک دونالد

"This organization is looking into mirror, when they should be looking out of window."

توجه به رقبا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

۳ - فلسفه فروش

"Make and Sell"

بساز و بفروش

مشتریان و شرکت ها در حالت عادی به اندازه کافی نمی خرد و شرکت ها سودآوری نخواهند داشت .

شعار کوکا کولا از یکی از مدیران با این طرز تفکر

"The purpose of marketing is selling more stuff to more people, more often for more money, in order to make more profit."

در این تفکر، « بازاریابی یعنی فروش »

کاربرد : در کسب و کاری که مشتری خیلی به فکر خرید نمی باشد

وجود اضافه ظرفیت در صنعت

مانند : بیمه، دایره المعارف و ...

کاندیدای انتخاباتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

فرض فلسفه فروش

« فراموش شدن نارضایتی توسط مشتری »

مشتریان ناراضی به ده نفر بیان می کنند

امروزه فلسفه فروش برای شرکت ها خطاگ است

"Today, bad news travel faster and further with the internet."

تنها توجه به دست یافتن به مشتریان جدید، منجر به از دست دادن مشتریان قدیمی می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

۴- فلسفه بازاریابی ( )

"Sense and respond"

« حس کن و پاسخ بد «

بررسی بازار، نیاز و خواسته مشتری $\Leftarrow$ پاسخدهی مناسب

"Instead of hunting, Marketing is gardening."

تفکر بازاریابی :

ایجاد رضایت در مشتری

ایجاد ارزش برای مشتری

تناسب محصول با سلیقه و خواسته مشتری

وظیفه واحد بازاریابی

یافتن محصول صحیح و مناسب برای مشتریان

"Right product for your customers."

نقطه شروع $\Leftarrow$ (Start Point) مشتری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

۴- فلسفه بازاریابی (۲)

"The job of marketing is finding right product for your customer, is not find right customer for your product."

توصیه بازاریابی: ابتدا بررسی و یافتن مشتری، سپس یافتن و ارائه محصول

«لستر واندرمن»

در عصر انقلاب صنعتی

"This is what I made, would you please buy it?"

حرکت از سمت کالا به سمت مشتری

در عصر ارتباطات و اطلاعات

"This is what I want, would you please make it?"

حرکت از سمت مشتری به سمت کالا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

۴- فلسفه بازاریابی (۳)

توانمند بودن شرکت‌ها در ارائه ارزشی بیشتر به مشتریان، نسبت به رقبا تأمین نیازها و خواسته‌های مشتری به شکل سودآور ← ارائه ارزش بیشتر یافتن و تأمین خواسته‌ها

"Love the Customer, not the product."

شعار شرکت United Airlines

"You are the boss."

شعار شرکت British Airways

"Putting people first."

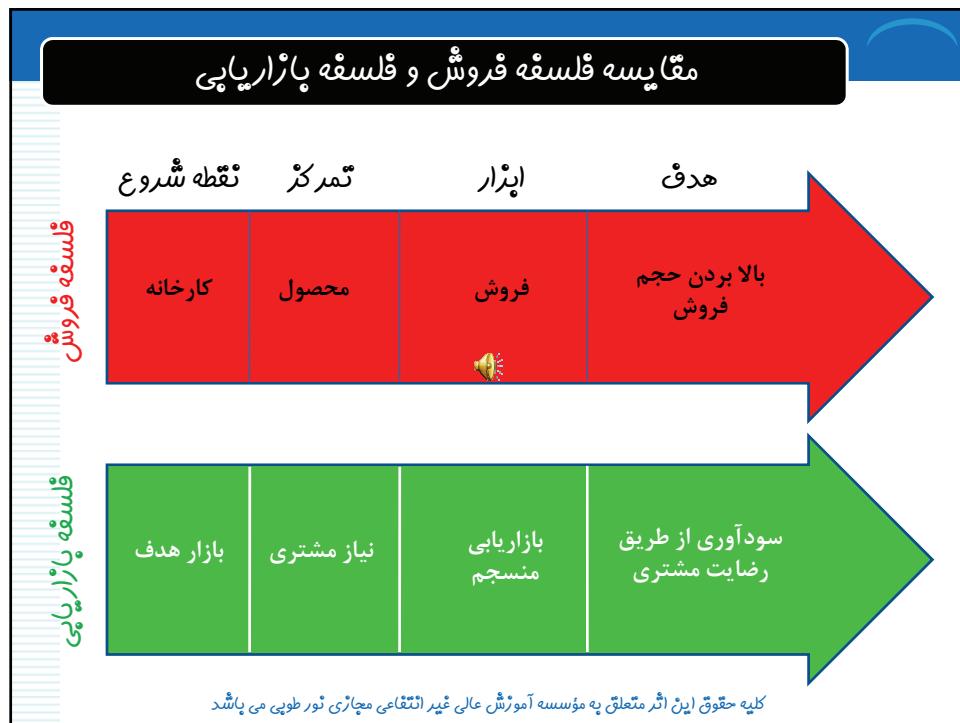
بازار هدف (Target Market)
نیازهای مشتری (Customer needs)

چهار ستون فلسفه بازاریابی

بازاریابی منسجم (Integrated Marketing)

(Profit through customer satisfaction) سودآوری از طریق رضایت مشتری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مثال

خریداران ماشین ارزان قیمت

نیازهای بیان شده (Stated Needs)

نیازهای واقعی (Real Needs)

نیازهای بیان نشده (Unstated Needs)

نیازهای مشعوف کننده (Delighted Needs)

نیازهای پنهانی (Secret Needs)

مشتریان گوشه همراه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم پندی نگرش شرکت ها نسبت به بازاریابی

بازاریابی منفعل (Reactive Marketing)

بازاریابی هدایت شده توسط سازمان و نه توسط بازار (Organization Driven)

بازاریابی پاسخگو (Responsive Marketing) نسبت به نیاز بازار (

"Find and state need and feel it."

بازاریابی هدایت شده توسط بازار (Market Driven)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم پندی نگرش شرکت ها نسبت به بازاریابی

شرکت های آینده نگر (Anticipative Marketing)

توجه به نیازهایی که ممکن است در آینده برای مشتریان به وجود آید

بازاریابان خلاق (Creative Marketers)

بازاریابان بیش فعال (Proactive Marketers)

بازاریابان گرداننده بازار یا هدایت کننده بازار (Market Driving)

کشف راه حل هایی بدیع و ارائه آنها به مشتریان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

تقسیم پندی نگرش شرکت ها نسبت به بازاریابی

آقای آکیو موریتا (بنیانگذار شرکت سونی)

"Sony doesn't serve markets

Sony Creates Markets."

سونی خلق کننده خواسته هایی برای بازار

شكل دادن به خواسته ها و سبک زندگی مردم

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

نکته

علت اهمیت رضایت مشتریان در درآمد سازمان نهفته است.

(New Customer) مشتری جدید

(Repeated Customer) مشتریان قدیمی و تکراری

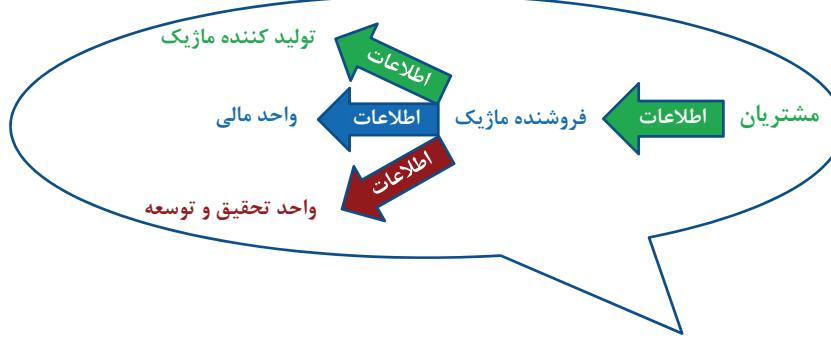
هزینه یافتن یک مشتری جدید، پنج برابر حفظ مشتری فعلی هزینه نگهداری مشتری جدید و رساندن آن به سودآوری برای شرکت، ۱۶ برابر سایر مشتریان فعلی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

پارسایی منسجم

همکاری تمام‌ها برای تأمین منفعت مشتری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مثال

مراجعه به مطب دکتر و شکل گیری قضاؤت و ذهنیت نسبت به دکتر
دخالت تمام اجزا و واحدهای فعال در سازمان، در رضایت مشتری
تعیین شرح وظیفه و نحوه برخورد با مشتریان برای تمام واحدها
کسب رضایت مشتری در سایه همکاری سایر واحدها با واحد بازاریابی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

سطوح پازاریابی منسجم

سطح وظیفه

سطح تفکر

ایجاد این تفکر برای تمام کارکنان که هدف همگی، ایجاد رضایت مشتری است.

شرکت زیراکس ← تعیین نحوه برخورد با مشتری در شرح شغل

وظیفه ایجاد عشق در خانواده

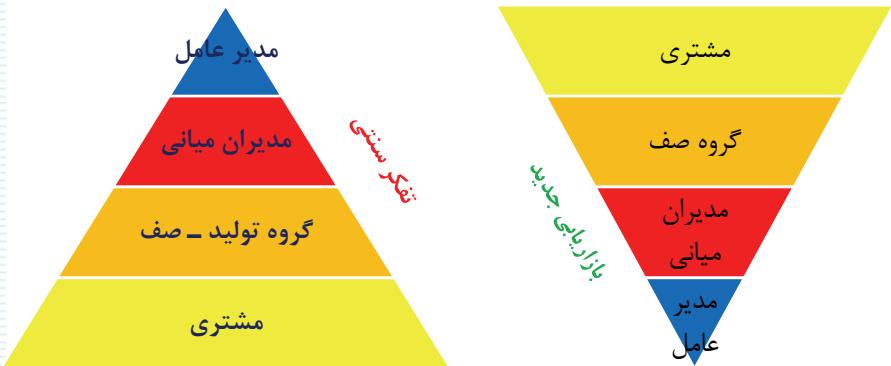
کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

بازاریابی داخلی و خارجی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

تفکر سنتی و مجدید بازاریابی

مشتری تعیین کننده سیاست های شرکت

بازار هدف : شکل گیری انتظارات بر اساس عرف بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

سودآوری در بازاریابی

هدف ورود به بازار $\Leftarrow$ داشتن سودآوری

همراه با رضایتمندی مشتری

سود آوری از طریق خلق ارزش برتر برای مشتری

شرکت های Craft ، P & G و ...

توجه به رضایت مشتری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

علت توجه پیشتر شرکت ها به فلسفة بازاریابی

افت فروش

رشد فروش

تغییر الگوی خرید

افزایش رقابت

افزایش هزینه های بازاریابی

حفظ مشتری فعلی با توجه به قواعد بازاریابی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تمام نقش بازاریابی

Marketing as an equal function

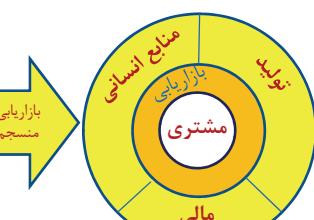
Marketing as a more important Function

Marketing as a major Function

Customer as the controlling function

مفهوم مشتری

نقطه شروع

تک تک مشتریان

تمرکز

نیازها و ارزش های مشتری

اپهار

بازاریابی فرد به فرد

هدف

رشد سود

بررسی
مشتری

روش بازاریابی فرد به فرد (One to One Marketing)

جمع آوری اطلاعات فردی بیشتر

آنالیز اطلاعات

شرکت سیگار موریس

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

مئالی دیگر از روش پارسیانی فرد به فرد

هتل و دریافت اطلاعات بسیار دقیق از مشتریان

ذخیره اطلاعات شخص در استفاده از امکانات

استفاده از اطلاعات ثبت شده در
مراجعه بعدی همین شخص

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

فلسفة پارسیانی اجتماعی

توجه به منافع اجتماع و طبیعت

توجه به آسیب‌های واردہ به سلامتی جامعه

توجه به اسراف صورت گرفته در مصرف کالا

برآوردن منفعت اجتماع، جامعه و طبیعت) در مفهوم بازاریابی اجتماعی (

توجه مشتریان به جهت گیری‌های شرکت در مقابل جامعه و طبیعت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

■ شناخت محیط بازار (محیط خارجی) $\Leftarrow$ ارائه کننده فرصت ها و تهدیدها

■ عواملی که شرکت های موفق به آنها توجه داشته اند :

- شناخت محیط خارجی (نظارت)
- تطبیق با محیط خارجی
- توجه به تغییرات محیطی به عنوان فرصت های مهم

■ مثال هایی در مورد نادیده گرفتن محیط خارجی و کلان : GM - IBM

شناخت محیط بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

۱ – سیستم هوشمند بازاریابی Marketing Intelligence

■ انعکاس اطلاعات بازار به سازمان به طور دائمی

۲ – روش هدفمند و منظم تحقیقات بازاریابی

مشتری ها – ارتباط نزدیک

رقبا

■ شرکت های موفق $\Leftarrow$ موفق در شناخت

شرکت های موفق

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

شناخت روندهای موجود در محیط مانند سن، جنسیت و ... توسط بازاریابان

- شناخت نیازها و پاسخ دهی به آنها
- مثال : درمان سرطان - درمان های شیمیایی - داروی ضد چاقی ...

لازم است کشف نیازهای موجود در محیط های گوناگون $\Leftarrow$ کشف روندهای موجود

$$\left. \begin{array}{l} \text{سیر نزولی} \leftarrow \text{تهدید} \\ \text{کشف روندهای موجود} \\ \text{سیر صعودی} \leftarrow \text{فرصت} \end{array} \right\}$$

حوادث زودگذر (Fade)

(Trend) روندها

(Megatrend) روندهای عمده

روندها در محیط

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

حوادث زودگذر :

- حادثه کوتاه و غیرقابل پیش بینی زودگذر
- عدم تأثیرات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی
- مانند مد

روندها :

- حادث بادوام و قابل پیش بینی
- مشخص کننده جهت آینده

شرکت مشاوران پاپ کورن :

- مطالعه روندهای اقتصادی آمریکا
- حرکت به سمت سبک زندگی جدید
- تمايل به داشتن زندگی طولانی تر و با نشاط تر

روندهای عمده :

- جان نایس بیت (آینده نگر)
- حادث دارای تغییرات تکنولوژیک، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی زیاد
- شکل گیری طولانی مدت
- انحرافی در دوره های زمانی ۷ تا ۱۰ سال

مثال های از پیش بینی های صورت گرفته درباره روندهای عمده آتی

تقوّت پینْ چند واڑہ

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

هماهنگی و تطبیق برنامه بازاریابی با روندهای بازار
↓
لازم نتیجه گرفتن در بلند مدت

مثال : فروش کتاب های الکترونیک

- تحقیقات شرکت یان کلوبیج
- حرکت به سوی مصرف داروهای ضد چاقی
- زندگی برای خرید (Living to buy)
- دوری از پس انداز

▪ وظیفه بازاریاب

- بررسی دائمی روندها (شیب و سرعت آنها)
- تعیین روند مسلط
- تعیین فرصت ها و تهدیدها

نکته

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

▪ محیط کلان

- محیط جمعیت شناختی
- محیط اقتصادی
- محیط طبیعی
- محیط تکنولوژیک
- محیط سیاسی و قانونی
- محیط فرهنگی اجتماعی

▪ محیط کلان : محیطی که کنترل آن خارج از دست بازاریابان است .

**شناسایی و پاسخگویی به
نیروهای محیط کلان**

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

۱ - افزایش سرعت معاملات و تعاملات بین المللی

۲ - حرکت ظرفیت های مهارتی و تولیدی به سمت کشورهای با هزینه تولید پایین

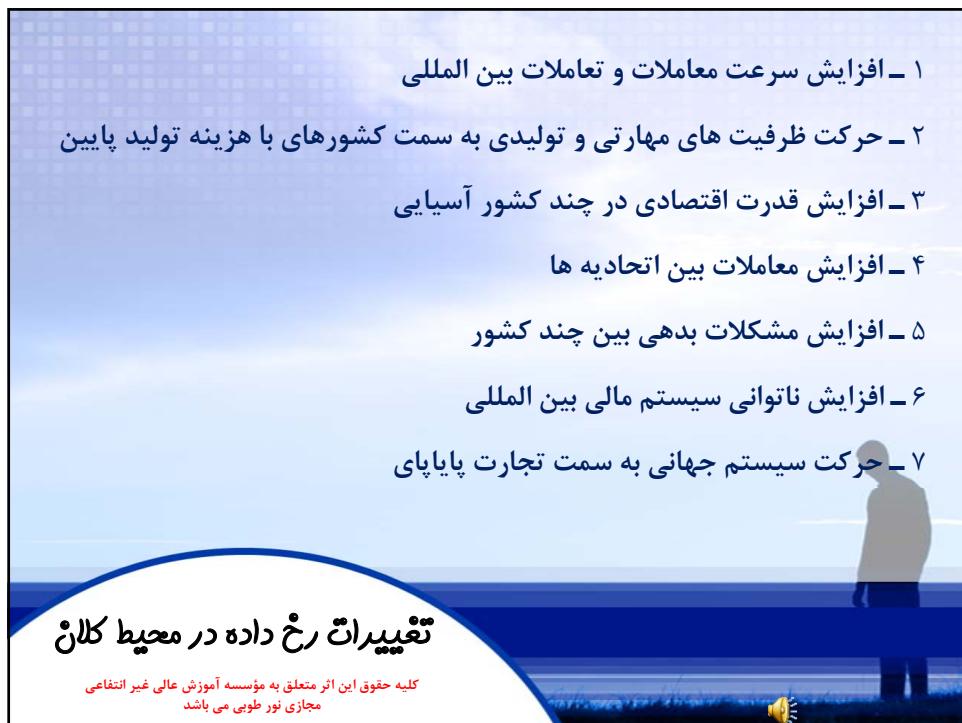
۳ - افزایش قدرت اقتصادی در چند کشور آسیایی

۴ - افزایش معاملات بین اتحادیه ها

۵ - افزایش مشکلات بدھی بین چند کشور

۶ - افزایش ناتوانی سیستم مالی بین المللی

۷ - حرکت سیستم جهانی به سمت تجارت پایاپای

تعییرات رُخ داده در محیط کلان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

الف (رشد جمعیت جهان)

۲۰۲۵	۲۰۰۰	سال
۷/۹	۶/۱	جمعیت به میلیارد نفر

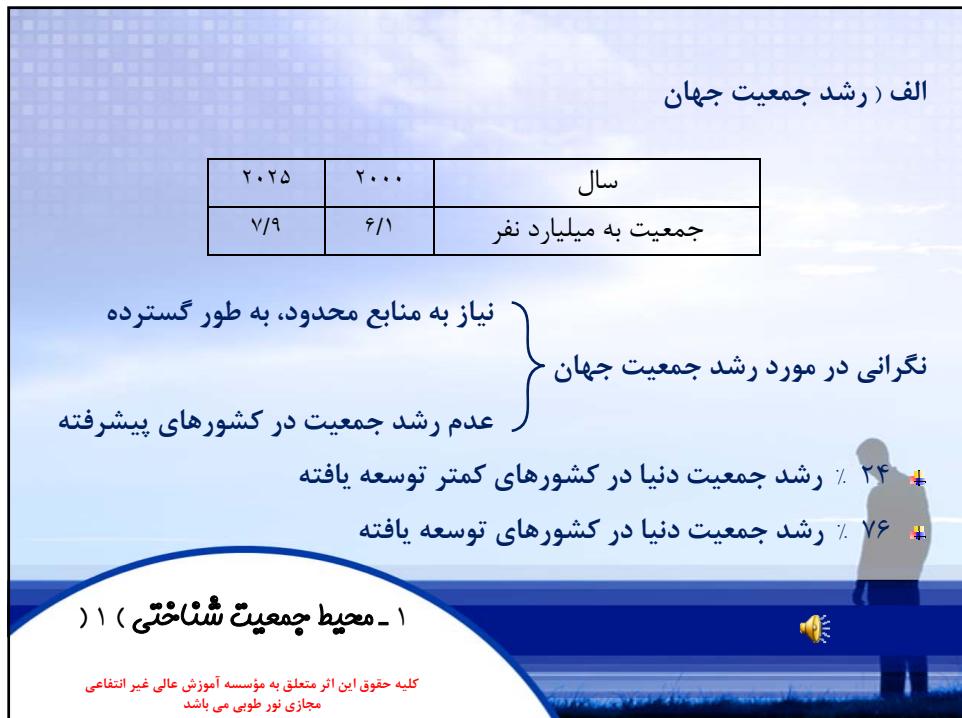
نیاز به منابع محدود، به طور گستردگی

نگرانی در مورد رشد جمعیت جهان

عدم رشد جمعیت در کشورهای پیشرفته

۲۴٪ رشد جمعیت دنیا در کشورهای کمتر توسعه یافته

۷۶٪ رشد جمعیت دنیا در کشورهای توسعه یافته

۱ - محیط جمعیت شناختی (۱)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

▪ رشد جمعیت به معنی رشد بالا نمی باشد – اهمیت قدرت خرید

■ مثال : خانواده های چینی

■ بررسی قدرت خرید بازارها

کاربردهای بازاریابی رشد جمعیت جهان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

ب (آمیخته نسبی جمعیت

▪ کشور مکزیک و جمعیت جوان $\leftarrow$ اهمیت بالای گروهی از محصولات خاص

▪ کشور ژاپن و جمعیت پیر $\leftarrow$ اهمیت بالای گروه دیگری از محصولات

۱ - محیط جمعیت شناختی (۲)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

۱ - قبل از مدرسه (Pre-school)
 ۲ - مدرسه ای (School age children)
 ۳ - نوجوانان (Teenager)
 ۴ - جوانان بین ۲۵ تا ۴۰ سال
 ۵ - میانسال بین ۴۰ تا ۶۵ سال
 ۶ - کهن سال بالاتر از ۶۵ سال

در آمریکا بین سال های ۱۹۴۶ - ۱۹۶۴ ← ۷۸ میلیون تولد
 بین سال های ۱۹۷۷ - ۱۹۹۴ ← ۷۲ میلیون تولد

تقسیم پندی جمعیت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

پ (بازارهای قومی)

- ژاپن
- آمریکا

آسیایی	آمریکایی سیاه پوست	آمریکایی لاتین	آمریکایی سفید پوست
% ۳/۸	% ۱۱	% ۱۳	% ۷۲

+ توجه به نیازهای ویژه هر گروه از قومیت ها

■ تقسیم بندی قومیت های ایرانی

(- محیط جمعیت شناختی) ۳ (

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

ت (گروه های تحصیلی)

بی سواد (Illiterate)

ترکت تحصیل (High school dropout)

دیپلم (High school degree)

درجه دانشگاهی (کاردانی) (College Degree)

درجه های تخصصی (Professional)

تنوع نیازها بین گروه های مختلف

۱ - محیط جمعیت شناختی (۴)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

ث (الگوهای خانواده)

الگوهای صرف متفاوت	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="flex: 1;"> سنتی : زن - شوهر - بچه ها - پدر یا مادر بزرگ </div> <div style="flex: 1;"> خانواده </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <div style="flex: 1;"> مدرن) غیر سنتی (افراد مجرد) خانواده یک نفره (</div> <div style="flex: 1; text-align: right;"> </div> </div>
--------------------------	--

گروهی از افراد جوان مجرد

زن - شوهر

S	S	W	D
Single	Separated	Widow	Divorced
مجرد	جدا شده	بیوہ	مطلقه

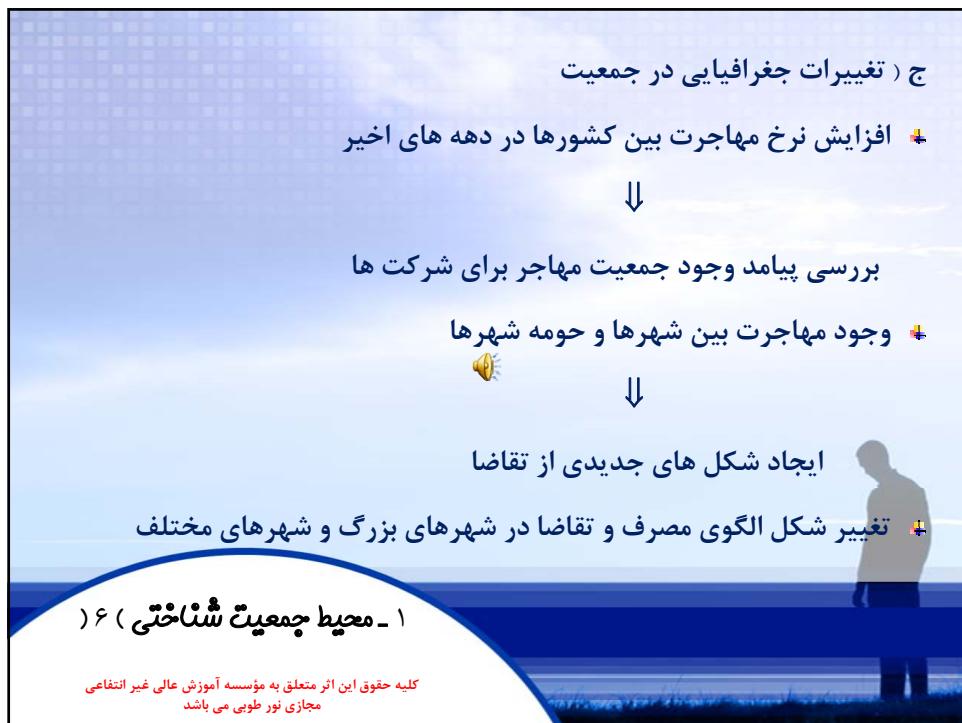
مثال

↓

دارای الگوی ویژه رفتاری

۱ - محیط جمعیت شناختی (۵)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

ج) انتقال از بازارهای انبوه به بازارهای خرد

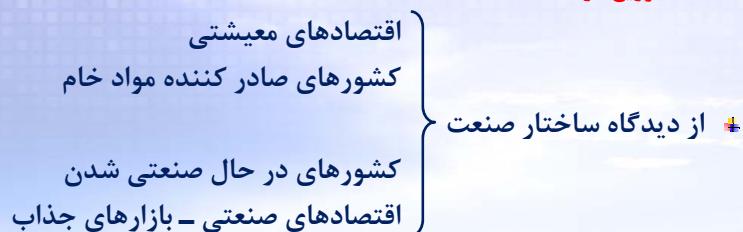
✳ تشكيل خرده بازارهایی با ویژگی های متمایز

۱ - محیط جمیعت شناختی (۷۲)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

وابستگی نوع کالای عرضه شده به قدرت خرید افراد ■ توزیع درآمد (Income Distribution)

۲ - محیط اقتصادی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

تحقیقات نشان می دهد طبقه ثروتمند، ثروتمندتر می شوند
و طبقه متوسط در حال افول است

توزيع عادلانه درآمد: وجود رفاه نسبی برای اکثریت مردم
کشور

مثال

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

پس انداز - بدھی - در دسترس بودن اعتبارات بانکی

متوسط پس انداز نسبت پس انداز از درآمد $\leftarrow \frac{S}{Y}$

پس انداز مردم، توسط بانک ها در اختیار تولید کنندگان قرار می گیرد.

عرضه $\leftrightarrow$ تقاضا

افزایش عرضه پول، افزایش پس انداز $\leftarrow$ کاهش قیمت پول، کاهش نرخ بهره

$\leftarrow$ افزایش روند رشد اقتصادی (زاپن)

نرخ بدھی به درآمد بالا $\leftarrow$ نرخ پس انداز پایین (آمریکا)

۲- محیط اقتصادی (ادامه)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

به وجود آمدن دغدغه در افراد برای داشتن محیط سالم و پاکیزه در
دهه های اخیر

- ✳ مشکل گسترده آلودگی ها در منابع طبیعی زمین
- ✳ نگرانی در مورد گازهای گلخانه ای
- ✳ نگرانی در مورد افزایش آسیب به لایه اوزون
- ✳ نگرانی در مورد کمبود آب

■ علامت Green Dot

■ ایجاد قوانین برای صنایع در جهت حفظ محیط طبیعی

- صنایع فولاد سازی
- صنایع تولید مواد شوینده

۳- محیط طبیعی) ۱(

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

الف - کمبود مواد خام

نامحدود - قابل بازیافت و تجدید	}	مواد خام
محدود - قابل بازیافت و تجدید		
محدود - غیر قابل بازیافت و تجدید		

✳ کاهش مواد خام ← افزایش بھای تمام شده محصولات

ب - افزایش هزینه انرژی

✳ سعی در یافتن انرژی های جایگزین و مکمل، عامل موفقیت
شرکت های امروزی

۳- محیط طبیعی) ۲(

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

پ - فشارهای ضد آلودگی

- افزایش شدید آلودگی های ماندگار در محیط طبیعی
- افزایش تمایل به مصرف محصولات سبز از سوی مشتریان

ت - تغییر نقش دولت ها

- برخورد قوی با آلودگی های محیط
- برخورد ضعیف با آلودگی های محیط

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

۳ - محیط طبیعی) ۳ (

تأثیر محسوس و شدید تکنولوژی بر روی زندگی مردم

- الف - شگفتی ها : کشف داروهای جدید
- ب - ترس : انواع بمب ها و اسلحه ها
- پ - نعمت : امکانات رفاهی در زندگی

۴ - محیط تکنولوژی) قناوری ( ) ۱ (

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

* تکنولوژی جدید وارد شده به بازار $\leftarrow$ صدمه به تکنولوژی های قدیم

قرار گرفتن همه گروه ها در یک وضعیت مساوی

مثال :

روند رشد اتومبیل $\leftarrow$ RD $\leftarrow$ FD

تغییر مواد سازنده ابزارها

ورود تلویزیون

ورود اتومبیل

۴- محیط تکنولوژی (تقاضا) (۲)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

* اثرات بلندمدت ایجاد شده توسط تکنولوژی معرفی شده به بازار

* قرص های ضد بارداری

■ خانواده های کوچک

$\leftarrow$ صریح پول بیشتر برای کالاهای لوکس - بادوام

■ اشتغال زنان

■ افزایش درآمد خانواده ها

نکته

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

الف - رشد سریع تکنولوژی

- تکنولوژی جدید اینترنت و ...
- تکنولوژی دیجیتال

▪ تغییر سبک زندگی و شکل زندگی مردم

▪ تغییر در شکل زندگی و روابط مردم ایران در اثر تغییرات تکنولوژی

آیتم های موجود در محیط
تکنولوژی (۱)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

▪ دور شدن مردم از یکدیگر

▪ مصرف گرایی

▪ ایجاد نیازهای جدید و دنباله دار

محصولات جدید

تأمین تعمیر تعویض

تأثیر تکنولوژی بر روی روابط بین فردی - اجتماعی افراد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

تکنولوژی لقادمی ممنوعیت به علت مسائل اجتماعی
« ۹۰ درصد از دانشمندان دنیا در عصر حاضر زندگی می کنند »

رشد سریع تکنولوژی در دوره فعلی
کوتاه شدن فاصله تبدیل یک ایده به کالای نهایی

نوآوری های موجود در اصلاح نژاد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

ب - فرصت های نامحدود در نوآوری

- + وجود روش های جدید برای معرفی محصولات جدید به بازار
- + ارائه محصولات جدید با تکنولوژی های نوین
- + فعالیت های تحقیقاتی در مورد روبات ها با کاربردهای متنوع
- + واقعیت های مجازی (Virtual Reality)

آیتم های موجود در محیط تکنولوژی (۲۰)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

پ - تغییر در هزینه های تحقیق و توسعه بر تکنولوژی

- صرف بیشترین هزینه برای تحقیق و توسعه در آمریکا – موارد نظامی
- ژاپن – بیشترین هزینه بر روی مسائل فیزیکی و زیستی

ت - افزایش قوانین دست و پاگیر تکنولوژیک

- تغییر ماهیت شیوه انجام کارها توسط محصولات جدید با تکنولوژی جدید
- ارزش محصولات جدید وابسته به دانش به کار رفته در آنهاست .

آیتم های موجود در محیط تکنولوژی (۲)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

۵- جامعه شکل دهنده ارزش ها، باورها و هنجارهای افراد است .

- نگرش افراد نسبت به خود
- نگرش افراد نسبت به دیگران
- نگرش افراد نسبت به سازمان ها
- نگرش افراد نسبت به جامعه
- نگرش افراد نسبت به طبیعت

۵- محیط فرهنگی و اجتماعی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می باشد

نسبت به خود

- **مثال در آمریکا**
- برسی نگرش‌ها نسبت به خود
- تعبین نیازها و خواسته‌های ایجاد شده توسط این نگرش‌ها

نسبت به دیگران

- توجه بیشتر به انسانیت و مهربانی
- جلوگیری از ورود غریبه‌ها به جامعه

نسبت به سازمان‌ها

- کاهش رضایت شغلی و وفاداری نسبت به سازمان
- ایجاد نگرش جدید نسبت به شغل

نسبت به جامعه

- وجود نگرش‌های متفاوت نسبت به جامعه در افراد

نسبت به طبیعت

- تفکر در مورد طبیعت که در حال نابودی است

نگرش افراد...

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می‌باشد

توجه انسان‌ها نسبت به ارزش‌های فرهنگی محوری

- تأثیر اقلیم بر ارزش‌های فرهنگی محوری
- توجه کمتر به خانواده در اروپا نسبت به آمریکایی‌ها
- **باورهای ثانویه**
- ازدواج ← ارزش محوری
- سن ازدواج ← ارزش ثانویه

تأثیرگذاری بازاریابان بر روی ارزش‌های ثانویه امکان پذیر است

- وجود خرده فرهنگ‌ها موجود در هر جامعه و کشف فرصت‌های مرتبط
- **شناخت خرده فرهنگ‌های موجود در هر جامعه و کشف فرصت‌های مرتبط**
- تغییرات به وجود آمده در ارزش‌های فرهنگی ثانویه
- **تغییر ارزش‌های ثانویه** ↔ تغییر در سبک زندگی و الگوی مصرف کالاهای

نکات

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی
مجازی نور طوبی می‌باشد

بازاریابی و مدیریت بازار فصل سوم : تحقیقات بازاریابی

درس : دکتر نادر غریب نواز شربیانی
کارشناس : فاطمه محمدی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

عوامل نیاز به تحقیقات بازاریابی

- Local → National
- توجه به خواسته و سلیقه خریداران
- بازاریابی سفارشی
- رقابت قیمتی ← رقابت غیر قیمتی

↓
افزایش نیاز به اطلاعات با سرعت بالا
افزایش پیچیدگی اطلاعات

- افزایش درآمد و تنوع خواسته ها
- شکل دهی به نیاز
- شکل دهی به خواسته
- شکل دهی به تصمیم خرید ← نیازمند به تحقیقات بازاریابی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

عوامل نیاز به تحقیقات بازاریابی) ادامه (

» سرمایه گذاری شرکت در مورد

- ❖ تبلیغات گستردگی
- ❖ تمایز وسیع
- ❖ برندهای جدید

آگاهی از نتایج سرمایه گذاری ها
آگاهی از کارآیی اطلاعات و تجزیه و تحلیل اطلاعات

بیچیدگی محیط $\Leftarrow$ رشد تکنولوژی $\Leftarrow$ کمک به جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل اطلاعات
 $\Leftarrow$ پیش بینی رفتار مصرف کننده

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

اجزای سیستم های اطلاعاتی بازاریابی پیشرفته

MIS $\Rightarrow$ Marketing Information System

- ❖ مثال : شرکت کوکا کولا
- ❖ شرکت تولید کننده دستمال کاغذی
- ❖ شرکت هوور

» شرکت های جهانی یا کمک MIS پیشرفته، الگوهای مصرف سایر کشورها را به دست آورده اند .

- ❖ کشور سوئیس و مصرف شوکولات
- ❖ کشور یونان و مصرف پنیر
- ❖ کشور ایرلند و مصرف چای
- ❖ کشور استرالیا و مصرف سیگار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

وجود سیستم های اطلاعاتی در شرکت ها

- عدم وجود واحد تحقیقات بازاریابی در برخی از شرکت ها
- عدم کارآیی مناسب واحد تحقیقات بازاریابی در برخی از شرکت ها

مشکلات مدیران در مورد اطلاعات تحقیقات بازار

عدم آشنایی با منابع کسب اطلاعات
عدم کارآیی اطلاعات زیاد
حجم کم اطلاعات مناسب
به موقع نبودن اطلاعات
عدم اطلاع از صحت اطلاعات

در محیط بازاریابی جدید $\left\{ \begin{array}{l} \text{اطلاعات} \\ \text{دانش} \end{array} \right\} \Leftarrow \text{مزیت رقابتی}$

مثال : صنعت داروسازی

صنعت گوشی های تلفن همراه

رقابت بر اساس دانش

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

MIS تعریف

- سیستم اطلاعات بازاریابی
  - ❖ افراد
  - ❖ تجهیزات
  - ❖ فرآیندها و رویه ها
- به کارگیری ۳ عامل برای جمع آوری، دسته بندی، تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات

هدف از انجام این فرآیند $\Leftarrow$ ارائه به گروه های تصمیم گیرنده درباره بازاریابی شرکت

Needed

Timely

Correct

صحیح و دقیق

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

وظایف کمیته MIS در جهت شناسایی الزامات اطلاعاتی

- چه تصمیماتی توسط واحد بازاریابی به طور منظم گرفته می شود ؟
- اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم گیری توسط واحد بازاریابی چیست ؟
- اطلاعات کسب شده به طور منظم کدامند ؟
- مطالعات دوره ای مورد نظر کدامند ؟
- اطلاعات مورد نیاز و دریافت نشده کدامند ؟
- اطلاعات مورد نیاز روزانه، ماهانه و سالانه کدامند ؟
- مجلات و گزارشات مورد نیاز کدامند ؟
- نوع عنوانین اطلاعات مورد نیاز کدامند ؟
- نوع برنامه های تجزیه و تحلیل کدامند ؟
- سؤال هایی که قبل از تشکیل سیستم اطلاعاتی باید پرسیده و پاسخ داده شوند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نور طوبی می باشد

بازاریابی و مدیریت بازار فصل سوم : رفتار مصرف کننده

درس : دکتر نادر غریب نواز شربیانی

کارشناس : فاطمه محمدی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نور طوبی می باشد

رفتار مصرف کننده

Pre Purchase → Purchase → Post Purchase

بعد از خرید → خرید → قبل از خرید

فرآیند تصمیم‌گیری مصرف کننده

- ۱ - تشخیص مسئله یا نیاز
- ۲ - جستجوی اطلاعات
- ۳ - ارزیابی راه چاره‌ها
- ۴ - تصمیم به خرید
- ۵ - رفتار بعد از خرید

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نور طوبی می‌باشد

مرحله اول - تشخیص مسئله یا نیاز

» درک نیازهای موجود

وجود تفاوت فاحش بین ایده آل های فرد و وضعیت واقعی فرد

نیاز - مسئله

- ❖ بازاریاب
- ❖ دوستان
- ❖ گروه مرجع

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نور طوبی می‌باشد

مرحله دوم - جستجوی اطلاعات

رجوع به تجربیات گذشته فرد - خرید آب معدنی « کاوش درونی »

رجوع به افراد آگاه و متخصص (اطلاعات خارجی) کالاهای بالارزش « کاوش بیرونی »

درگیری مصرف کننده در مرحله خرید (Involvement)

High Involvement

Low Involvement

منابع خارجی

منابع درونی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

انواع منابع اطلاعات خارجی

» منابع شخصی - دوستان و آشنایان

» منابع عمومی - سازمان های قیمت گذار محصولات و مجلات و روزنامه ها

» منابع تخصصی ← در اختیار بازاریاب - نمایشگاه ها

مرحله سوم - ارزیابی راه چاره ها

معیار عینی : کیفیت - قیمت

انواع معیار ارزیابی

» معیار ذهنی : نگرش و برداشت سایرین نسبت به کالای مصرفی - وجهه اجتماعی

مرحله چهارم - تصمیم به خرید

» تأثیر بسیار مهم بازاریاب در مرحله انتخاب

» تعیین کننده مهارت و توانایی فروشنده

» عدم توانایی فروشنده در ترغیب مشتری به خرید در این مرحله

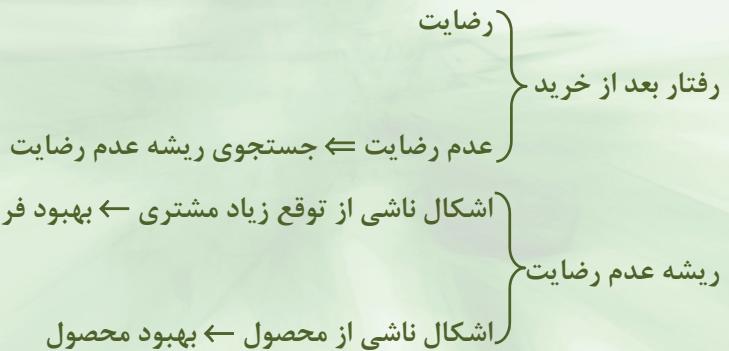
← به هدر رفتن تمام فعالیت های قبلی سازمان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

مرحله پنجم (رفتار پس از خرید)

معیار قضاوت $\Leftarrow$ ارزیابی مداوم

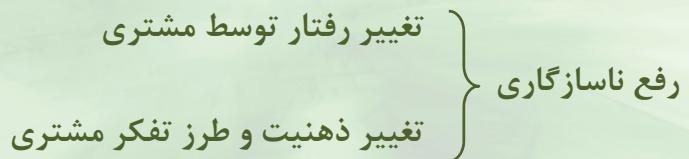

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

ناسازگاری ادراکی و شناختی

- وجود حالت ناسازگاری نسبت به تصمیم خرید اتخاذ شده
♦ مثال : فرد سیگاری

- تأثیرگذاری بر روی ذهن مشتری با استفاده از شیوه های مختلف
مانند تبلیغات و گروه های مرجع

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

انواع مسئله خرید

۱ - حل مسئله معمولی

- ❖ آیتم معمولی
- ❖ مصرف روزانه و دائمی
- ❖ عمر کوتاه
- ❖ ارزان قیمت
- ❖ کم دوام
- ❖ درگیری کم خریدار و فروشنده

۲ - حل مسئله محدود

- ❖ حرکت به سمت کاوش بیرونی
- ❖ کسب اطلاعات بیشتر

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

انواع مسئله خرید

۳ - حل مسئله پیچیده

- ❖ طی تمام ۵ مرحله موجود در حل مسئله خرید
- ❖ کالای گران قیمت
- ❖ کالای بادوام
- ❖ زمان بر و هزینه بر
- ❖ ایجاد وسوسات در خریدار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی نور طوبی می باشد

عوامل تأثیرگذار بر خرید مصرف کننده

۱ - عوامل روانی - فردی : انگیزه فرد - نوع ادراک و نوع یادگیری - سبک زندگی

۲ - عوامل فرهنگی - اجتماعی : فرهنگ - طبقه اجتماعی - نوع خانواده

۳ - عوامل موقعیتی - موقع خرید - مکان خرید - دلیل خرید

۴ - عوامل مربوط به آمیخته بازاریابی : ۴P ، محصول، قیمت، توزیع، ترافیق

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نور طوبی می باشد

بازاریابی و مدیریت بازار

(اصول بازاریابی)

فصل پنجم : تقسیم بندی بازار

درس : دکتر نادر غریب نواز شریانی
کارشناس : فاطمه محمدی

مراحل بازاریابی

S = Segmentation   تقسیم بندی بازار

T = Targeting   هدف گیری بازار

P = Positioning   یافتن جایگاه در بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فنی انتقادی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی بازار (Segmentation)

پدیده های تأثیر گذار بر سازمان ها

۱) Hyper-competition (Supplier) : قرار گرفتن سازمانها در یک محیط فرارقابتی (رقابت شدید)

۲) Over-choice (Customer) : تعدد انتخاب برای مشتریان

❖ افزایش رقابت منجر به افزایش قدرت و تعداد انتخاب مشتریان از بین عرضه کنندگان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

تقسیم بندی بازار (Segmentation)

برای پیروز شدن در بازار یعنی کسب سهم
بیشتری از بازار
S T P

بازار پوشاک - کت و شلوار

- * کیفیت در حد بالا) طبقه ثروتمند (- هاکوپیان
- * کیفیت در حد معمولی) طبقه متوسط در آمد (- جامه سرا
- * کیفیت در حد پایین) طبقه پایین سطح درآمد (- بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

تقسیم بندی بازار (Segmentation)

بازار نوشابه

✓ کوکا کولا ← فعالیت جهانی، شعار بزرگترین تولید کننده نوشابه
فعالیت بدون توجه به بخش خاصی از بازار

✓ پیپسی ← برای توانمند شدن در مقابل کوکا کولا
تعیین افراد جوان و نوجوان به عنوان بازار هدف (مشتریان)
تمرکز کار بر روی بخش جوان و نوجوان به عنوان مشتریان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی بازار (Segmentation)

تعیین می شوند .

مخصوص
قیمت
تلیفیغ
مکان عرضه

تقسیم بازار

انتخاب یک یا دو بخش (Targeting)

تعیین بایگانه در بخش تعیین شده

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

سطوح بخش بندی بازار

نکته: وپور مشتریان متفاوت در درون یک بخش از بازار) با وجود تقسیم بندی دقیق (

مثال: بخش هایی از بازار که به کیفیت توجه دارند
راه هل (برای نمونه ای مانند تقسیم بازار به صورت بخشی که بنال بلیط ارزان قیمت
شیوه اندرسن - نارو (راه هل عادی و روتین
(قراردادن گزینه انتخاب (Option)
قراردادن گزینه های قابل انتخاب در کنار تقسیم بندی بازار مانند بخش بلیط ارزان با امکانات قابل
انتخاب

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

بازاریابی انبوه (Mass Marketing)

✓ فورده → تولید ماشین مشکی رنگ و تنها در یک مدل و یک شکل برای همه مشتریان

✓ کولاکولا → تمام نوشابه ها در قوطی های ۵/۶ اوونس (6.5 Ounce)

یک محصول برای کل بازار

❖ مثالهایی در ایران

پارسی کولا: شیوه بازاریابی انبوه

بفونوش: تقسیم بندی بازار و ایجاد تنوع در محصولات (دورشدن از بازاریابی انبوه)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

بازاریابی انبوه (Mass Marketing)

ریس مک کن

- ✓ پایان عمر بازاریابی انبوه
- ✓ عدم امکان کسب سوهم بازار مناسب با این روش
- ✓ وجود تعدد در انتخاب های مشتریان

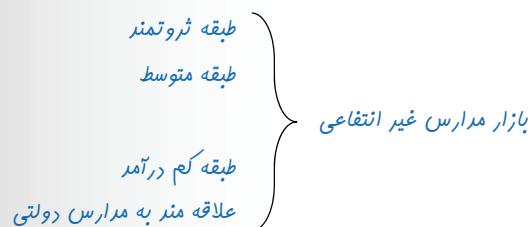
برای موفقیت در بازار و کسب سوهم مناسب از بازار باید سراغ روش
بازاریابی فرد رفت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

بازاریابی خرد ( )))

۱) بازاریابی بخشی (Segment Marketing) : بازارها به بخش های متفاوت تقسیم بندی می شود .

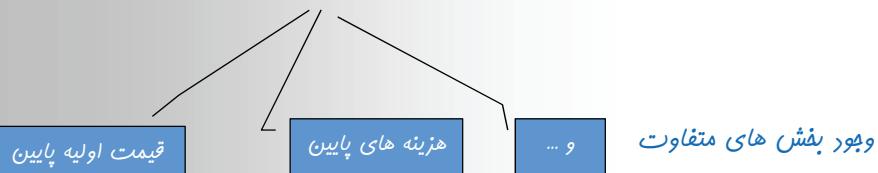
کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

بازاریابی خرد (۱)

تفاوت بین طبقه Segment و بخش Sector چیست؟

طبقه (Sector) ← فریداران اتومبیل با درآمدهای متوسط

✓ وظیفه بازاریاب ایجاد بخش هایی در بازار نیست بلکه باید با تفکر و بررسی های موجود را شناسایی و کشف کند. دسته بندی کند و این تقسیم بندی به صورت ذهنی است نه عینی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

بازاریابی خرد (۲)

۲ (ایجاد آشیانه) بازاریابی از طریق آشیانه سازی (Niche Marketing)

✓ ایجاد آشیانه در درون یک بخش

ناتوان بودن شرکتهای کوچک در مقابل شرکتهای قدرتمند و بزرگ باعث می شود تا یک سری بخش های کوچک را انتقام و مخصوص برای آن بخش خاص و کوچک عرضه می کنند.

✓ در درون یک بخش، بخش کوچکی انتقام شود (Niche Marketing)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

بازاریابی خرد (۲)

ویرگی های مشتریان در شیوه بازاریابی ایجاد آشیانه

- اول (نیازهای بسیار فاصل)
- دوم (نداشتن منفعت برای رقبا بزرگ در قبال سرویس دهی به آن بخش فاصل . بازار لبنيات در ممله ای فاصل)
- سوم (بدست آوردن منفعت از طریق پیدا کردن تفصیل در آن بخش فاصل مثال :
- ✓ شرکت هواپیمایی آسمان بکار بردن این شیوه در پروازهای صورت گرفته به یاسوج
- ✓ سایت های اینترنتی
- ✓ مجلات

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموختش عالی فید انتقامی مجاذی نور طوبی می باشد

بازاریابی خرد (۳)

۳) بازاریابی محلی Local Marketing

- ✓ تاثیرگذاری محل یا اقلیم بر شیوه های زندگی، عادات و آداب و رسوم
لباس و مردم در شهرکرد - سنتج هتاثر از ویرگی های اقلیمی
- ✓ این تاثیرگذاری منبر به متنوع شدن معرف کننده ها در نتیجه باید محصول با فوایده های مشتریان منطبق شود .

طعم مواد غذایی مصرفی در هند متفاوت با ایران
تفاوت در طعم مطلوب از نظر اخراج در مناطق متنوع کشور
نکته : بازاریابی باید برگرفته از نیازهای محلی آن بخش فاصل باشد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموختش عالی فید انتقامی مجاذی نور طوبی می باشد

قبل و بعد از انقلاب صنعتی

مثال : شیوه تولید کلت و شلوار در دنیای بازرگانی امروز
 کام اول (دریافت سفارش از طریق کامپیوتر به صورت Customize
 کام دوم (انتقال سفارش به فقط تولید
 کام سوم (تولید کلت و شلوار به صورت انبوه و سفارشی توأم

✓ شیوه تولید مورد استفاده در کشورهای پیشرفته
 تولید سفارشی - انبوه mass- customization

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مزایای تولید سفارشی انبوه چیستند ؟

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

پاسخ

✓ اطلاعات دریافت شده از مشتری مبنای برای اطلاعات لازم در تحقیق بازار

✓ عدم نیاز به انبارکردن مفہومات تولید شده (عدم نیاز به سیستم انبارداری)

مثال (ساخت عینک بر اساس تمایل و خواست مشتری ساخت دو هر فه)

ساخت کالاهای مصرفی با دروازه

❖ این روش نیازمند تدبیره و تفصیل بالا است تا در معرف مواد اولیه کمترین هدر رفت را داشته باشند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجاذی نور طوبی می پاسد

الگوهای بخش بندی بازار

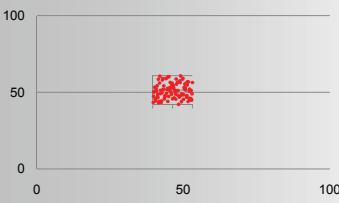

۱) الگوی همگن (Homogeneous)

کالا : بستنی

ویرگی ها :

► میزان شیرین بودن - مهور افقی

► میزان قامه ای بودن - مهور عمودی

* از هر دو ویرگی به طور متوسط و به میزان ۵۰٪ و ۵۰٪ وجود داشته باشد .

* یک مفہوم برای همه

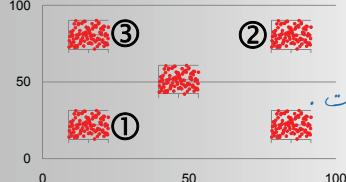
✓ در الگوهای بخش بندی بازار، الگوی همگن یعنی کالایی همگن برای همگان (سازگار با بازاریابی انبوه است) .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجاذی نور طوبی می پاسد

الگوهای بخش بندی بازار

۲) الگوی فوشه ای (Clustered)

پایین و چپ : ① میزان شیرینی و خامه در حد کم این بخش (Segment) مربوط به مشتریان رژیمی است .

بالا و راست : ② میزان شیرینی و خامه در حد بالا مشتریان این بخش یک Segment خاص تشکیل می دهند

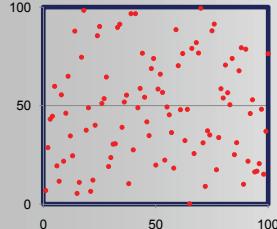
بالا و چپ: ③ میزان شیرینی کم، خامه در حد بالا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

الگوهای بخش بندی بازار

۳) الگوی پراکنده (Diffuse)

هر فرد در هر نقطه هواسته ای متفاوت با نقطه دیگر دارد.

سوال : الگوی پراکنده با کدامیک از الگوهای مطالعه شده تاکنون هماهنگی بیشتری دارد؟

روشن One to one Marketing مانند مثال مطرح شده در مورد رستوران

هر مشتری با توجه به هواسته خود قدرت انتخاب دارد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

رویه های تقسیم بندی بازار (Market segmentation procedures)

روش سلسله مراتب ویژگی ها (Hierarchical Attribute)
بررسی اینکه سلسله مراتب ویژگی های محصول به چه صورت است.

- ✓ سلسله مراتب ویژگی ها در زمینه فرید خود رو :
- ملیت تولید کننده فود رو (Nation Dominant)
- برند تولید کننده (Brand Dominant)

* توجه به اولویت هایی که ویژگی های محصول برای مشتریان دارد، شیوه ای برای تشکیل بخش های جدید بین مصرف کنندگان می باشد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

رویه های تقسیم بندی بازار (Market segmentation procedures)

مثال :

- ✓ فروش در برخی از بخش های بازار که اولویت اول را "مارک محصول" دارد فروش آسان Brand Dominant
- ✓ در برخی دیگر از بخش های بازار "قیمت" بالاترین اولویت و اهمیت دارد Price Dominant
- ✓ در بخشی دیگری از بازار ممکن "کیفیت" بالاترین اولویت دارد و مهمترین ویژگی مورد نظر است Quality Dominant

نتیجه : برای کشف بخش های مختلف بازار باید اولویت بندی های متفاوت مشتریان موجود در بازار را کشف کنیم

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

**رویه های تقسیم بندی بازار
(Market segmentation procedures)**

گروه سوم	گروه دوم	گروه اول
قیمت	کیفیت	نوع خودرو
کیفیت	خدمت	قیمت
نام	نوع	نام

مثال : برای فروش خودرو

تعیین سلسله مراتب ویژگی های مورد نظر مشتریان و در نتیجه دسته بندی آنها منجر به آسانتر شدن تقسیم بندی بازار، شناخت و سرویس دهی بهتر به آنها می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی اثر بخش بازار Effective Segmentation

- ✓ برخی کالاهای مانند نمک، امکان تقسیم بندی گستره و بود ندارد
- ✓ برخی دیگر، دامنه وسیعی از تقسیم بندی های متنوع قابل اجرا هستند : لوازم منزل و گوشی همراه

ویژگی های لازم در تقسیم بندی بازار

- ۱) قابلیت اندازه گیری بخش انتقال شده Measurable
توانایی در اندازه گیری قدرت فرید - ویژگی های مشتریان - درآمد ماهانه
- ۲) (به صرفه بودن) مهم بودن (Substantial
بخش قاصد بازار به اندازه ای باشد تا بتوان آمیخته بازاری بر آن تشکیل داد .
تولید ماشین برای افراد کوتاه تر از ۱۲۰ سانتر

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی اثر بخش بازار Effective Segmentation

۳) قابل دستیابی Accessible

بتوانیم به آن بخش بازار دسترسی پیدا کرده و سرویس دهی مناسب را داشته باشیم.

۴) قابلیت تمایز Differentiable

* ذهنی

* تفاوت در پاسفگلوبی به آمیخته بازاریابی

سؤال: آیا می توان دو گروه قائم های مهرد و متّهل را که به یک عطر پاسخ یکسانی می دهند در دو بخش قرار دار؟

کلیه حقوق این اثّر متعلق به مؤسسه آموشش عالی فیر انتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

تقسیم بندی اثر بخش بازار Effective Segmentation

۵) قابلیت عملیات (عملی بودن) Actionable

بتوان برنامه اثر بخشی را برای آنها آماده و اجرا کنیم.

بتوان آن بخش خاص را به دست آورد.

کلیه حقوق این اثّر متعلق به مؤسسه آموشش عالی فیر انتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار

در ابتدا شناسایی متغیرهای تقسیم بندی بازار مورد نظر الزامی است.

Geographic Variables

۱) متغیرهای جغرافیایی

Demographic Variables

۲) متغیرهای جمعیت شناختی

Psychographic Variables

۳) متغیرهای روانشناسی

Behavioral Variables

۴) متغیرهای رفتاری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جغرافیایی

براساس تراکم - اقلیم مناطق تقسیم بندی ها صورت بگیرد.

محل
 منطقه
 شهر

- * تأثیر اقلیم بر روی رنگ ماشین - گرمسیر رنگ روشن
- * تأثیر اقلیم بر روی مواد غذایی شمال یا جنوب - شرق یا غرب

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی

به علت مشترک بودن بین افراد زیاد و اندازه‌گیری راحت تر، در تقسیم بندی بازار به طور هتم باید استفاده شود.

۱) سن

۲) مرحله زندگی

۳) جنسیت

۴) درآمد

۵) طبقه اجتماعی

۶) نسل

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۱)

سن و سیکل زندگی Age - life cycle

✓ مشتری در په سن قرار دارد و در په سیکل زندگی می‌کنند.

نوزادان، کودکان، نوجوانان، بزرگان، میانسال‌ها، کهنسال‌ها

در په رده سن قرار دارند :

زیر ۲۰ سال

زیر ۳۰ سال

بالای ۳۰ سال

زیر ۵۰ سال

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۱)

مثال تولید خودرو خور - اتومبیلی به نام موستانگ

✓ سیکل زندگی : اخراز جوان فواهان ماشین اسپرت و ارزان قیمت هستند .

نتیجه : هم جوان ها و هم گروه پیرها هنوز فریداران این ماشین بودند .

Age and life cycle can be tricky!

* ممکن است اشتباهاتی در مورد ویژگی های اساسی در گروه بندی های صورت گرفته از نظر سن و سیکل زندگی صورت گرفته باشد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۲)

مرحله زندگی Life Stage

* توجه به مرحله زندگی مشتری ها می تواند میزان اشتباهاتی را که ممکن است در طبقه بندی بر اساس سیکل زندگی روی دهد را کاهش دهد .

مثال : خانم ۳۵ ساله

مراحل مختلف زندگی

Married
Intended Married
Without baby
Have baby
Widow
Divorced

همه خانم های ۳۵ ساله در یک نقطه از سیکل زندگی خود هستند ولی مراحل مختلف زندگی را طی می کنند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۳)

متغیر جنسیت Gender Variable

* تفاوت بین تمایلات زنان و مردان منبهر به شکل کیری (بخش) زنان و مردان (در بازار می شود .

مثال : تفاوت در رنگ های مورد پسند .

شرکت ایکات - بخش مردان

کشن ریوک

* انعام امور بازاریابی بر اساس اینکه مشتریان از خانم ها هستند یا آقایان صورت می کنند .

✓ توجه فودروسازان در مورد مالکان خانم فودروها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فید انتقامی مجاذی نور طوبی می باشد

متغیر درآمد Income Variable

* گروه بندی محصول ها و بازارها بر اساس درآمد مصرف کنندگان

سوال : اولین گروه فریداران تلویزیونهای رنگی گروه کارگران بودند یا طبقه بالای درآمد ؟

طبقه پایین درآمد و کارگران - به قاطر اینکه با وجود دستگاه دیگر هزینه ای صرف رفتن بیرون رفتن و رستوران و ... نمی کند و در داخل منزل سرگرد می شوند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فید انتقامی مجاذی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۵)

متغیر طبقه اجتماعی Social Class Variable

تئوری کنار بر مصرف کنترل کالاهای متفاوت :

- ✓ فودروها
  - ✓ لباس ها
  - ✓ لوازم منزل
  - ✓ مدل سکونت
- * طبقه اجتماعی تعیین کننده میزان مصرف و نحوه مصرف

رواج دادن یک مصروف در بین یک طبقه اجتماعی مانند پزشکان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقائی مجاذی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر جمعیت شناختی (۶)

متغیر نسل Generation Variable

تفاوت بین متغیرهای پیرامون هر نسل متفاوت .

تفاوت بین میانگین سنی هر نسل متفاوت

مثال : انفجار جمعیت (Baby boom) در دوره زمانی ۱۹۴۶-۱۹۵۹ می توانند کروه مصرف

کننده بزرگی در مورد محصولاتی مانند دوچرخه و موتور سیکلت در دوره ۲۰ سال بعد از آن را تشکیل دهد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتقائی مجاذی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر روانشناسی (۱)

✓ سبک زندگی Life Style

۱) زمان مهم است (Time Oriented) - افرادی که چند کار همزمان انجام می دهند (Multi Task)

۲) پول مهم است (Money Oriented)

سبک زندگی افراد

* بررسی شود که مشتریان جزء گروه هستند و با توجه به شناسایی آن محصولات خود را ارائه دهیم.

* با توجه به این دسته بندی می توانیم بخش های (Segments) خود را مشخص کنیم و کالاهای مناسب ارائه دهیم.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر روانشناسی (۲)

✓ شخصیت Personality

تقسیم بندی بازار بر اساس شخصیت مشتریان :

شخصیت نوع A : بسیار فعال، با برنامه و کمی عصبی

شخصیت نوع B : کمی بی برنامه، کمتر عجول

مثال (خریداران اتومبیل فورد) :

➤ افرادی احساساتی

➤ مرد صنعت

➤ دارای اعتماد به نفس بالا

خریداران اتومبیل های شورلت :

➤ افرادی محافظه کار

➤ اقتصادی

➤ نه چندان دارای صفات مردانه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر روانشناسی (۳)

/arزش های محوری افراد Core Values

با تشخیص ارزش های محوری افراد می توان به راحتی به پیش بینی رفتار افراد پرداخت .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۱)

الف (موقعیت ها Occasions

مبنای تقسیم بندی بازار قرار می گیرند .

مثال : انواع موقعیت ها مانند روز پدر - روز مادر

فروشندهان می توانند بازار خود را بر اساس موقعیت تقسیم کنند :

- خواستگاری
- هدیه
- روز پدر
- روز مادر

با این دسته بندی سرویس دهی و فروش به مشتریان راحت تر می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۱)

مثال - تقسیم بندی بازار و مشتریان در صنعت هواپیمایی

سفر تجاری (سرعت مهم تر)

سفر تفریحی (قیمت مهم تر)

سفر خانوادگی

مبنای تقسیم بندی بازار = موقعیت

* سیستم قیمت گذاری، فروش و خدمات را بر اساس این تقسیم بندی تعیین می کنیم.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتیکنیک مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۲)

متغیرهای موجود در ایران

هر کدام از موقعیت ها بازار مخصوص یه خود را دارند .

محرم و صفر *

بهمن ماه *

تعطیلات نوروز *

سیزده بدر *

روز معلم *

اعیاد *

ماه رمضان *

هر کدام از این موقعیت ها می توانند مبنای تقسیم بندی بازار باشند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتیکنیک مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۲)

ب (منافع
بازاریاب ها می توانند مشتریان را بر اساس منفعتی که از کالا می برند، تقسیم بندی کنند.

منافع خریداران خمیر دندان :

- سفیدی دندان
- ضد پوسیدگی
- قیمت ارزان تر
- طعم - رنگ

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فنی انتقادی مجاذی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۲)

جمعیت شناختی	روانشناسی	رفتاری	منفعت مورد انتظار
پر تعداد	محافظه کار	پر مصرف	جلوگیری از پوسیدگی
جوان	اجتماعی و معاشرتی	سیگاری	سفیدی
کم درآمد	پول مدار	پر مصرف	ارزانی
کودکان	خوش گذران	دوستداران طعم نعناع	طعم - مزه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فنی انتقادی مجاذی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۲)

تقسیم بندی لایه لایه

باید دانست مشتریان از نظر همه متغیرهای

○ جمعیت شناختی

○ رفتاری

○ شخصیتی

چه ویژگی هایی دارند.

باید تمام ویژگی ها را با هم در نظر بگیریم تا کالایی را که به هر گروه ارائه می کنیم
متناسب با نیازهای آنها باشد.

بازاریابی یعنی [لازمه آن تقسیم درست بازار است .
کشف نیازها و شناسایی آنها
شناختن محصول به مشتریان خود]

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۳)

ج (وضعیت مصرف کننده

a (مصرف کننده ما نیستند (Non-User).

b (مصرف کنندگان سابق - در حال حاضر مصرف نمی کنند (Ex-User).

c (مصرف کنندگان بالقوه (Potential Users).

d (مصرف برای اولین بار (First Time Users).

e (مصرف کنندگان همیشگی (Regular Users).

* تقسیم بندی بازار بر اساس وضعیت مصرف مشتریان، می توان صورت بگیرد.

* تنها اتکا بر روی مصرف کنندگان همیشگی، مانع جلوی توسعه سازمان و گسترش بازار است.

مثال (سازمان انتقال خون :

از طریق توجه به انواع مختلف مشتریان، سعی بر توسعه و گسترش بانک خون خود دارد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری) ۳ (

در بازار ایران

✓ مصرف کنندگان بار اول (First Time Users)

✓ مصرف کنندگان همیشگی

✓ مصرف کنندگان سابق

سؤال : تقسیم بندی بر اساس وضعیت مصرف چه فوایدی برای بازاریاب ها دارد ؟
با این شیوه می توانند برخی از مصرف کنندگان سابق را برگردانند .

مصرف کنندگان بالقوه را کشف کند و با استفاده از کانال های ارتباطی مناسب، با آنها ارتباط برقرار کند

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می پاسد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری) ۴ (

د (نرخ مصرف) (Usage Rate)

خرید کمی دارند ← کم مصرف (Light Users)

خرید متوسط ← مصرف متوسط (Medium Users)

خرید بالا دارند ← مصرف زیاد (Heavy Users)

بازار را بر اساس میزان مصرف مشتریان دسته بندی کند .

با هر بخش (Segment) باید برخورد مناسب با ویژگی های آن بخش داشته باشیم .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می پاسد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۱۴)

مدیریت روابط با مشتری

Diamond Customer

⇒ می تواند منطبق با نرخ مصرف باشد.

Gold Customer

Silver Customer

اصل پاره تو) اصل ۸۰ - ۲۰ (: فروش شرکت به ۲۰٪ از مشتریان است.

جلب رضایت این ۲۰٪ بسیار مهم است.

مثال بانک

باید برای مشتریانی که میزان بالایی خرید دارند، تسهیلات و امکانات و کانال های ارتباطی خاص و مناسبی را برقرار کنیم.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۱۴)

نکته

کاربردی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۵)

ه (وضعیت وفاداری مصرف کنندگان) (Loyalty Status)
وفاداران سرسخت (Hard Core Loyal) :
افرادی که همیشه از یک مارک خریداری می کنند .

شکل مصرف A و A و

مهرام و مهرام و مهرام

وفاداران انشعابی (Split Loyal) : افرادی که روند مصرف آنها از یک مارک به صورت تکه تکه (Split) است .

فقط دو مارک می خرد .

شکل مصرف A و B و

مهرام و مهرام و بهروز و مهرام

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فیر انتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۵)

ه (وضعیت وفاداری مصرف کنندگان) (ادامه)

وفاداران در حال تغییر (Shifting Loyal) :

این افراد دائماً از یک مارک به مارک دیگر در حال تغییر مصرف خود هستند

شکل مظارف A و B و C و ...

مهرام و بهروز و چین چین و ...

ب) **وفایان** (Switchers) :

به هیچ مارکی وفاداری خاصی ندارند . به مارک توجهی ندارند .

مثال : مصرف کنندگان توشاپه در ایران در مقایسه با سایر کشورها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فیر انتقائی مجازی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۶)

و (مرحله آمادگی خریدار)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتقاضی مجاذی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۶)

مثال : مرکز تشخیص سرطان

برای جذب افراد و مشتریان در ابتدا باید مشتریان ناآگاه را آگاه کنیم .

✓ آگاه کردن مشتریان از وجود این خدمات

✓ اعلام ریسک عدم انجام آزمایش

✓ معاینه رایگان برای ترغیب افراد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتقاضی مجاذی نور طوبی می‌باشد

متغیرهای تقسیم بندی بازار - متغیر رفتاری (۷)

ز (طرز تفکر افراد) (Attitude)

تقسیم بندی بازار بر اساس طرز تفکر مشتریان به شرکت .

- ۱ (مشتریان مرید) بسیار علاقه مند (Enthusiastic)
- ۲ (مشتریان مثبت) تفکر مثبت نسبت به شرکت (Positive)
- ۳ (مشتریان بی تفاوت) Indifferent
- ۴ (مشتریان منفی) (Negative)
- ۵ (مشتریان دشمن) (Hostel)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

متغیر رفتاری Behavioral Variable (۷)

مثال : فروش محصولات لبنی مشتریانی که با شرکت دشمن هستند . مشتریانی که دیدگاه منفی نسبت به شرکت دارند یک بخش (Segment) را تشکیل می دهند .

مثال : تقسیم بندی بازار بر اساس طرز تفکر مشتریان در انتخابات کاربرد دارد .

افراد مرید و دارای تفکر مثبت

تفکر خنثی دارند - سعی در مثبت کردن تفکر

تفکر منفی دارند - باید تلاش کرد آنها را در جهت مثبت حرکت داد

دشمنان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

تقسیم بندی بازار های صنعتی

* در بازارهای مصرفی، بازاریابی به شکل B2C (Business To Customer) است .
شرکت هایی هستند که کالاهای مصرفی را برای مصرف کنندگان نهایی تولید می کنند .

بادوام (Durable) : میز	]
کالاهای مصرفی	
بی دوام (Non-Durable) : ماژیک	[

نکته : متغیرهای تقسیم بندی که تا کنون مطرح شده اند برای کالاهای مصرفی کاربرد دارند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی بازار های صنعتی

گروه دوم : B2B (Business To Business)

تولید کالاهای صنعتی با قیمتی بالاتر از کالاهای مصرفی و پیچیده تر است .

کالاهای صنعتی دارای قیمت بالا بوده و به صورت تجهیزات وارد کارخانه ها می شوند .

فروش این کالاها از طریق تبلیغات امان پذیر نیست) بر خلاف کالاهای مصرفی (.

کالاهای صنعتی نیاز به فروشنده کان حرفه ای با اطلاعات بالا دارند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی بازارهای صنعتی

گام های لازم برای فروش کالاهای صنعتی :

✓ گام اول : تشخیص صنعتی یا مصرفی بودن کالا

* تقسیم بندی بازار کالاهای صنعتی با کالاهای مصرفی متفاوت است .

مثال : وجود بازارهای متعدد برای مگنت) کالای صنعتی (

* کالاهای صنعتی می تواند به صنایع متفاوت و مختلفی ارائه شود .

* در فروش کالای صنعتی ارتباطات با فرد نیست بلکه مشتریان، شرکت ها هستند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازارهای صنعتی

۱ (متغیرهای جغرافیایی

۲ (متغیرهای بر اساس منفعت

۳ (متغیرهای بر اساس نرخ مصرف

و ....

* هر صنعت بر اساس ویژگی های خود، مشتریان را بر اساس متغیری مناسب تقسیم بندی می کند .

مثال : تولید کننده تایر اتومبیل :

در ابتدا باید صنعت مورد نظر خود را تعیین کند بعد به تولید کالا بپردازد تا کالا بر اساس نیازهای صنعت تولید شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

متغیرهای تقسیم بندی بازارهای صنعتی

در فروش کالاهای صنعتی باید

صنعت مورد نظر مشخص شود

چه شرکت هایی با چه سایزی مورد هدف هستند

تعیین شرکت های هدف

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

متغیرهای تقسیم بندی بازارهای صنعتی

تقسیم بندی بازار صنعتی بر اساس معیار خرید

مثال : تولید کننده تجهیزات آزمایشگاهی

دولت ↓	شرکت های صنعتی ↓	دانشگاه ↓	(سه بازار هدف)
قیمت پایین	دقت بالا	خدمات بالا	
خدمات بالا	قیمت اهمیت ندارد	دقت کمتر	
قیمت	اعتبار	خدمات	معیار خرید :

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می پاسد

متغیرهای تقسیم بندی بازارهای صنعتی

تقسیم بندی دارای توالی (Sequential Segmentation)

تقسیم بندی بازار بر اساس یک سلسله مراتب
* مثال تولید کننده آلومینیوم :

تقسیم بندی خرد (Micro Segmentation)   ⇔   تقسیم بندی عمده (Macro Segmentation)

```

graph TD
    A[تولید کننده قوطی مواد غذایی] --> B[آتموبیل]
    A --> C[خانه های مسکونی]
    B --> D[کلاف آلومینیوم]
    C --> E[خانه های پیش ساخته]
    C --> F[نما]
    E --> G[مشتریان بزرگ]
    E --> H[مشتریان متوسط]
    E --> I[مشتریان کوچک]
    G --> J[خدمت]
    G --> K[کیفیت]
    G --> L[قیمت]
  
```

لایه اول
کاربرد و مصرف :

تقسیم بندی خرد :

* تقسیم بندی به تدریج ریزتر و ریزتر می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

تحقیق راینسون و باریچ

سه دسته مشتریان بازارهای صنعتی

- ۱ (قبلاً مشتری نبوده اند و برای اولین بار مراجعه کرده اند . (First Time Prospect)
- ۲ (مبتدیان (Novices)
- ۳ (مشتریان دائمی (Sophisticates)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

تحقیق رابینسون و باریچ - ویژگی های سه گروه از مشتریان

گروه اول (مشتریانی که برای بار اول مراجعه کرده اند

- » نوع کسب و کار مشتریان را کامل و درست درک کنیم
- » طبیعت کار به چه شکل است
- » توضیح مناسب و خوب در مورد کالا
- » ایجاد اعتماد و اطمینان در ذهن مشتری
- » ارتباط حضوری لازم است.

گروه سوم (مشتریان دائمی

- » خواستار سرعت در نگهداری
- » خواستار سرعت در تعمیرات
- » حمایت قوی تکنولوژیک

گروه دوم (مبتدیان

- » بروشورهای ساده
- » آموزش
- » فروشنده های حرفه ای لازم است

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رنگان (Rangan)، شوارتز (Swartz) و موریاریتی (Moriority)

بر اساس قیمت و خدمت

- ۱ (خریداران با برنامه (Program Buyers)**
- ۲ (خریداران رابطه مند (Relationship Buyers)**
- ۳ (خریداران مراوده ای (Transaction Buyers)**
- ۴ (شکارچیان سوداگر (Bargain Hunters)**

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رنگان (Rangan)، شوارتز (Swartz) و موریاریتی (Moriority)

ویژگی های خریداران با برنامه

- » محصول اهمیت کمی دارد
- » خریداران روتین ← خریدهایی با قیمت پایین و خدمات کم – حساسیت کمی دارند.
- » پرداخت کل پول
- » بخش سودآور

ویژگی های خریداران رابطه مند

- » اهمیت کالا در حد متوسط (So-So)
- » کسب اطلاعات از چند رقیب و بازار
- » باید قیمت در حد معقول باشد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فیرانتقاضی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رنگان (Rangan)، شوارتز (Swartz) و موریاریتی (Moriority)

ویژگی های خریداران مراوده ای

- + اهمیت محصول برای آنها بسیار بالاست
- + پول زیادی پرداخت می کنند
- + حساسیت بالا نسبت به خدمت، کیفیت و قیمت
- + از کالاهای قیمتی رقابتی بازار مطلع هستند
- + فروش به آنها سخت است
- + فروش، طی رفت و آمد های زیاد صورت می گیرد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموش عالی فیرانتقاضی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رنگان (Rangan)، شوارتز (Swartz) و موریاریتی (Moriority)

ویژگی های شکارچیان سوداگر

- اهمیت کالا بسیار بسیار زیاد است
- خواستار تخفیف هستند (تفاوت با گروه سوم)
- خرید در سطح بالا و پول زیاد پرداخت می کنند و تخفیفات بالا می خواهند
- چانه زنی بالا
- مشتریان مهم
- با حاشیه سود کم برای شرکت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رنگان (Rangan)، شوارتز (Swartz) و موریاریتی (Moriority)

اهمیت قیمت

پرداخت اضافه در قبال کالا و خدمات دریافت شده، نگرانی ایجاد می کند .

اهمیت بیشتر کالا

= قیمت بالاتر

== حجم پول مبادله ای بالاتر

== تعداد جلسات و مذاکرات فروش بیشتر

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانی مجازی نور طوبی می باشد

تحقیق رakan و vincent

- ۱) مشتریان قیمت مدار - Price Oriented Customers
  - ۲) مشتریان مشکل مدار - Solution Oriented Customers
  - ۳) مشتریان دارای ارزش استراتژیک - Strategic Value Customers
- فروشنده در کسب و کار خود هستند

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتی معجاً نور طوبی می‌باشد

هدف گیری بازار

گام‌های بازاریابی

S : بخش بندی (Segmentation)

T : هدف گیری (Targeting)

P : تعیین موقعیت (Positioning)

با اتمام مباحثت بخش بندی بازار، مبحث هدف گیری دنبال می‌شود.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتی معجاً نور طوبی می‌باشد

هدف گیری

* هدف گیری تقسیمات صورت گرفته

✓ شرکت ها نمی توانند به تمام بخش های بازار سرویس دهی کنند

اشتباه در بازاریابی :

ارائه یک محصول به کل بازار

مفهوم اساسی بازاریابی :

شناخت بخش های بازار و تولید کالایی متناسب با آن بخش خاص

باید بخشی از بین تقسیمات بازار انتخاب شود که سرویس دهی به آن متناسب با توانایی های شرکت باشد) توانایی های فنی - علمی (← منجر به رضایتمندی مشتری شود

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

هدف گیری

نکات مهم در ارزیابی هدف گیری بازار

عامل اول : جذابیت بازار ← بررسی

- ✓ اندازه بازار
- ✓ رشد بازار
- ✓ رقبای بازار
- ✓ سودآوری بازار
- ✓ امکان استفاده از مقیاس های اقتصادی
- ✓ درجه ریسک بازار

- با بررسی همه عوامل می تواند جذابیت بازار را تعیین کرد .
- در صورت جذاب بودن بخش خاصی از بازار، سرویس دهی را به آن بخش اختصاص می دهیم .
- صرفنظر از بخش هایی که جذابیت کمی دارند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می پاشد

هدف گیری

نکات مهم در ارزیابی هدف گیری بازار

عامل دوم : اهداف و منابع شرکت

پیدا کردن بازاری متناسب با فلسفه وجودی و مأموریت شرکت

✓ هر بازار جذابی لزوماً بخش مناسبی برای فعالیت شرکت نیست و باید با مأموریت سازمان، هماهنگ باشد .

✓ مأموریت و فلسفه وجودی هر سازمان، تعیین کننده نوع فعالیت های آن سازمان است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

هدف گیری

بررسی میزان جذابیت

بررسی مأموریت و هدف شرکت

* اگر هر دو عمل مناسب بودند، آن بخش خاص به عنوان هدف (Target) ما تعیین و انتخاب می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجاذی نور طوبی می پاشد

الگوهای هدف‌گیری بازارها (۱)

۱) تمرکز بر روی یک بخش جدا (Single Segment Concentration)

محصول	بازارها	M1 صرف کنندگان سازمانی	M2	M3
P1				
P2 پیور مخصوصی				
P3				

تمرکز : فروش PC به بازار صرف کنندگان سازمانی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

الگوهای هدف‌گیری بازارها (۱)

مثال: شرکت فولکس واگن $\leftarrow$ خودروهای کوچک : P

اتومبیل اسپرت : P

$\leftarrow$ شرکت پورشه

دوستداران اتمبیل اسپرت : M

یک محصول برای ارائه به یک بخش خاص از بازار تولید می‌شود.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

مزایا و معایب الگوی اول

معایب :

- ✓ از دست رفتن جذابیت بازار
- ✓ کهنه شدن تکنولوژی مورد استفاده

مزایا :

- ✓ دارای تخصص در بازار
- ✓ آگاه نسبت به نیاز بازار
- ✓ رهبر در بازار
- ✓ بازده سرمایه بالا

* برای از دست ندادن ناگهانی همه چیز بهتر است از چند بخش استفاده شود.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجاذی نور طوبی می‌باشد

الگوهای هدف‌گیری بازارها (۲)

۲) تخصص انتخابی (Selective Specialization)
برای هر بخش اط بازار، محصول بخصوصی را ارائه می‌دهند.

محصول	بازار	M1	M2	M3
		خطوط حمل و نقل هوایی	خطوط حمل و نقل ریلی	خطوط حمل و نقل زمینی
P1 کامپیوتر های بزرگ				
P2 سپریتر شخصی				
P3 کامپیوتر های قابل حمل و نقل				

این الگو بر اساس تخصصی که در آن شرکت وجود دارد، شکل می‌گیرد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجاذی نور طوبی می‌باشد

الگوهای هدف‌گیری بازارها (۳)

۳) الگوی تخصص در محصول (Product Specialization)

یک محصول به کلیه بازارها

* زمانی استفاده می‌شود که :

✓ بازارها تقریباً همگن

✓ کاربرد مشابه محصول در بازارها

مزیت : حرفه‌ای شده در مورد تولید محصول

عیب : عدم شناخت بازار مناسب

محصول \ بازار	M1	M2	M3
P1			
P2			
P3			

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

الگوهای هدف‌گیری بازارها (۴)

۴) الگوی تخصص در بازار (Market Specialization)

محصول \ بازار	M1	M2	M3
P1			
P2			
P3			

همه محصولات خود را تنها به یک بازار ارائه می‌کنند.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می‌باشد

الگوهای هدف گیری بازارها (۵)

۵) الگوی پوشش کامل بازار (Full Market Coverage)

همه محصولات برای همه بازارها
به شکل مقادیر یا قیمت متفاوت

محصول \ بازار	M1	M2	M3
P1			
P2			
P3			

مثال : جنرال موتورز

“ ماشین برای هر پول، هر منظور و هر شخصیتی ”

- ✓ انواع اتومبیل را تولید می کرد . هر اتومبیل را برای یک بازار خاص تولید می کرد .
- تمام مصرف کنندگان را پوشش می داد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

برنامه توسعه بخش بندی بازار

* شرکت پیسی توانست جزو محدود شرکت هایی باشد که برنامه بلند مدتی برای تقسیم بندی بازار و هدف گیری بازار داشته باشد .

* شرکت های ژاپنی هم برنامه ای برای به دست آوردن بخش های مختلف بازار داشتند .

مانند تویوتا

ماشین های کوچک ← ماشین های متوسط

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

برنامه توسعه بخش بندی بازار

تعیین برنامه ای مشخص برای آینده

محصول \ بازار	M1	M2	M3
P1		3	4 1
P2			
P3		2	

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر انتقاضی مجازی نور طوبی می پاشد

مقدمه

- تقسیم بندی
- هدف گیری
- جایگاه یابی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر (آذوقه) می باشد

جایگاه یابی Positioning

- مشکلات اقتصاد امروز دنیا) اقتصاد هایی مانند اروپای غربی، آمریکا و ژاپن (:
- وجود رقابت شدید
- اضافه عرضه نسبت به تقاضای داخلی
- تنها یک مارک خمیر دندان در آمریکا وانسته جایگاه مناسب خود را پیدا کند .
- تعدد مارک در بازار لوازم منزل - لوازم برقی و گوشی تلفن همراه، تعدد مارک وجود دارد .
- برای توانایی عرضه کالای خود به مشتری باید بین عرضه کنندگان مختلف، جایگاه ویژه خود را تعیین کنیم .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) فور طبقی می پاسد

جایگاه یابی Positioning

وجود محیط فرارقابتی (Hyper-Competition) (برای شرکت های فعال

منجر به تعدد انتخاب (Over-Choice)

برای مشتری می شود

داشتن جایگاه مناسب الزامی است

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) فور طبقی می پاسد

تأثیر ذهنیت مشتریان در بازاریابی

مردم هنگام خرید با توجه به ذهنیت و تصور خود اقدام می کنند.

خرید بر اساس ذهنیت افراد

لازم حضور در بازار، داشتن جایگاهی ویژه در ذهنیت مردم است.

No Company can win, if its product and offering
resembles every other product and offering

هیچ شرکتی نمی تواند با محصولات و خدماتی مشابه با دیگر محصولات و خدمات، موفق شود.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می باشد

تأثیر ذهنیت مشتریان در بازاریابی

مثال :

انتشار کتابی با عنوان مدیریت مالی، به علت مشابه بودن با سایر کتاب‌ها که با عنوان مدیریت مالی منتشر شده اند، احتمال موفقیت کمی دارد.

احتمال موفقیت و نفوذ در بازار برای محصولات مشابه با محصولات موجود در بازار، بسیار کم است.

“Company must follow meaningful and relevant positioning and differentiation”

برای موفقیت باید تمایز و جایگاه با معنی و مرتبطی داشته باشیم.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می باشد

تأثیر ذهنیت مشتریان در بازاریابی

کاتلر : یک سازمان باید بتواند یک ایده بزرگ و متمایز را در ذهن مشتریان خود به وجود آورد.

■ لازمه رسیدن به یک سهم بزرگ از بازار، داشتن یک ایده متمایز در پشت سر محصول و خدمات ارائه شده است.

امروزه شرکت ها برای ایجاد تمایز و بقا در بازار، جنبه های جدیدی را به محصولات خود اضافه می کنند.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می باشد

توسعه استراتژی جایگاه یابی

Developing & Communicating Positioning Strategy

مقدمه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می باشد

توسعه استراتژی جایگاه یابی

کاتلر :

عدم جایگاه یابی مناسب، باعث می شود بازار نتواند مواردی را که باید از آن شرکت انتظار داشته باشد، درک کند.

If a company does a poor positioning, the market will be confused as to what to expect.

باید توجه زیادی بر روی کار جایگاه یابی داشته باشیم، زیرا این مرحله نتیجه نهایی تمام فعالیت های گذشته است.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر (آقای مجتبی فور طویل) می باشد

- تولید کنندگان موفق اتومبیل، دنبال کپی برداری از محصولات رقبا نبوده اند بلکه به دنبال ارائه یک منفعت ویژه هستند.

■ سرعت بالا ← BMW

■ ارزان ← Toyota

■ امنیت بالا ← Volvo

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر (آقای مجتبی فور طویل) می باشد

موضع سازی بر اساس نظر رایس و تروت

 رایس :

Positioning is not what you do to a product.

جایگاه یابی چیزی نیست که شما در محصول ایجاد می کند .

Positioning is what you do to the mind of Prospect.

جایگاه یابی چیزی است که شما در ذهن مصرف کننده ایجاد می کنید .

 شرکت های بسیار معروف، همگی جایگاه ویژه ای را توانسته اند در ذهن مصرف کننده به وجود آورند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طوپی می پاشد

تعریف جایگاه یابی

Positioning is the act of designing the company offering and image to occupy a distinctive place in the mind of target market.

جایگاه یابی اقدامی برای طراحی محصولات و خدمات شرکت برای ایجاد جایگاهی متمایز در ذهن بازار هدف است .

 خروجی و نتیجه کار جایگاه یابی پاسخ به این سؤال است که :

چرا بازار هدف باید کالای ما را خریداری کند ؟

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طوپی می پاشد

نام شرکت و محصول	مشتریان هدف	منافع	قیمت	چه ارزشی خلق می شود
Perdue جوچه	نهایی که حساس به کیفیت هستند	Tenderness قردی	۱۰٪ بالاتر	More Tender Golden Chicken
Volvo اتومبیل	هشیار و حساس به امنیت	Durability & Safety دوم و امنیت	۲۰٪ بالاتر	امن ترین و بادوام ترین اتومبیلی که یک خانواده می تواند داشته باشد
Domino's پیتزا (ایتالیایی)	کسانی که دنبال راحتی و سرعت هستند	Delivery speed & good quality سرعت در تحویل	۱۵٪ بالاتر	یک پیتزای داغ عالی، که در عرض ۳۰ دقیقه پس از سفارش به شما تحویل داده می شود.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی) مجازی نور طوبی می باشد

چارلی چاپلین :

در این دنیا جا به اندازه کافی برای همه ما وجود دارد،
شما به فکر جایگاه خودتان باشید.

درین فعالیت های متنوع، باید فعالیتی انتخاب شود که جایی
برای رقابت وجود داشته باشد و هم اینکه ما توانایی فعالیت داشته
باشیم .

مثال : ماشین ولوو => برای تیپ خاص شخصیت محتاط و ترسو

- بادوام
- امنیت بالا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طوبی می باشد

Hertz شرکت

بزرگ ترین بنگاه کرایه اتومبیل در دنیا

در فرودگاه تبلیغ دارد

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طوبی می باشد

کوکا کولا : من بزرگ ترین تولید کننده نوشابه های غیر الکلی در دنیا هستم .
رايس و تروت : باید کاری کنيم تا مشتری به اين باور برسد ما در زمينه فعالیت خود بهترین هستيم .

هاکوپیان
← پیشرو و اولین تولید کننده
هر دو در صنعت پوشاک
ایکات
← پوشاک آقایان
هر تس ← بزرگ ترین بنگاه کرایه اتومبیل
کوکا کولا ← بزرگ ترین تولید کننده نوشابه غیر الکلی
پورشه ← بهترین تولید کننده اتومبیل اسپورت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی نور طوبی) می باشد

چهار راهکار برای تعیین جایگاه شرکت ها

۱ (بهترین راهکار : تقویت موقعیت فعلی و جاری در ذهن مشتریان

We are number 2
We try Harder

آویس خود را در مقابل هر تز قرار نداد بلکه به دنبال یک جایگاه دیگر رفت .

شرکت 7Up 7 محصولاتی متفاوت با کوکا کولا و پیسی تولید کرد که اکثراً طعم های میوه ای داشت) ایجاد جدید و متمایز از سایرین (.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی نور طوبی) می باشد

چهار راهکار برای شرکت ها

۲ (به دنبال جایگاه اشغال نشده
(To grap and unoccupied position) ????????

دنبال جایگاه هایی که هنوز بتوان در آنها به فعالیت پرداخت و هنوز توسط دیگر رقبا اشغال نشده اند باشد.

مثال :

ماسکیترز ← شکلاتی با ۴۵٪ چربی کمتر
نیوجرسی ← سرعت بالا در وام دهی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی معجازی نور طویل) می باشد

چهار راهکار برای شرکت ها

۳ (جایگاه یابی مجدد (Deposition or Reposition)
همه جایگاه ها توسط رقبا پر شده اند و ما جایگاهی برای قرار گرفتن نداریم.

مثال :

تجییر اسم به
جامه سرا) تولید کننده کت و شلوار (موکارلو تحت
لیسانس ایتالیا

ایتالیا تولید کننده بهترین کت و شلوارها
داشتمن اسم ایتالیایی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی معجازی نور طویل) می باشد

چهار راهکار برای شرکت ها

۴) در یک مجموعه قرار گرفتن (Exclusive Club Strategy)

در هنگام مقابله با رقبای قوی با جایگاه های ممتاز استفاده می شود.

عنوان اینکه ما جزو ۵ تای اول هستیم که آن مجموعه از نظر مردم شامل بهترین هاست.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (نتفایعی مجازی) فور طبقی می باشد

سوال

- یادآوری اولین ها بسیار ساده تر است.
- ولی یادآوری جایگاه های بعدی از رتبه اول سخت تر است.
- رایس و تروت : در جامعه ای که تبلیغات زیادی صورت می گیرد، مردم محصولات را به صورت پلکانی و نردبانی به خاطر می سپارند.

مثال : مسابقه فوتبال بین دو تیم در محله نهایی جام جهانی و انتخاب مجری مناسب با توجه به طبقه بنده آنها در ذهن بینندگان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (نتفایعی مجازی) فور طبقی می باشد

تولید کنندگان مواد غذایی

تولید کننده سس ها

- مهرام
- بهروز
- دلپذیر
- یک و یک

در ذهن مشتریان انواع شرکت ها طبقه بندی شده قرار دارند . ✓

تولید کننده ماکارونی

تک ماکارون

- مانا
- زر
- سمیرا

در دسته بندی های پلکانی و نردبانی، افراد در مورد اولین شرکت توافق دارند . ✓
اما در مورد جایگاه های دوم و سوم، بحث وجود دارد .
به همین علت شرکت ها رقابت شدیدی برای رسیدن به جایگاه اول دارند .
کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میر (انتقامی مجاهدی نور طوبی) می باشد

نظریه پردازان در جایگاه یابی

❖ تریسی و وایرزما : در هر صنعت برای یافتن جایگاه مناسب باید یک ارزش محوری (Value Discipline) پیدا کنیم .

ارزش های محوری :

- ۱ (رهبری در زمینه محصول - تکنولوژی برتر (Product Leadership))
- ۲ (رهبری در زمینه کارآیی عملیات (Operational Excellency))
- ۳ (رهبری در زمینه نزدیکی به مشتری) مجاورت به مشتری (Customer Estimate)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میر (انتقامی مجاهدی نور طوبی) می باشد

نظریه پردازان در جایگاه یابی

مثال :

مک دونالد ←

مزیت در کارآیی عملیات پیدا کرده است .
تأکید بر روی سایر ابعاد منجر به کاهش سرعت و کیفیت
در آن بخش متمایز شده است .
مک دونالد با افزایش تنوع در منوی خود) تأکید بر روی
محصول (کیفیت عملیات و سرعت خود را از دست می
دهد .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر (انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

نظریه پردازان در جایگاه یابی

تریسی و وايرزما :

شرکت ها نمی توانند در هر سه بخش و عامل بهترین
باشند .

علت ها :

- ۱ (هر ارزش تولید شده نیازمند به تفکر مدیریتی مجزا است .
- ۲ (هر ارزش تولید شده نیازمند یک سرمایه گذاری مجزا است .
- ۳ (هر کدام از این ارزش ها نیازمند به جریان نقدی متفاوت
هستند و هر کدام جریان نقدی متفاوتی را تولید می کنند) متفاوت
بودن الزامات)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی قیر (انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

شرکت های هدینگ

هر زیر مجموعه می تواند یکی از این سه جایگاه را داشته باشد .
مثال : جنرال الکتریک برای هر زیر مجموعه یک جایگاه تعریف کرده چون فعالیت های متفاوت دارند .

- ✓ در تولید موتور هواپیما : تکنولوژی برتر
- ✓ قطعات مهندسی شده : توجه به نیاز مشتریان
- ✓ تولید ابزار : توجه به کارآیی عملیات

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی هیر (انتقامی مجازی) نور طوبی می باشد

چهار قانون برای موفقیت شرکت ها

با توجه به موارد مطرح شده در زمینه جایگاه یابی توسط تریسی و وايزرمن، می گويند :

- ۱ (شرکت ها برای موفقیت باید در یکی از این سه زمینه ارزش آفرینی کرده و بهترین باشند .
- ۲ (در دو زمینه باقی مانده دارای عملکرد قابل قبول باشند .
- ۳ (در جایگاه قرار گرفته باید به طور دائم به سمت رشد و تعالی حرکت کنند و نسبت به رقبا برتر باشند .
- ۴ (در دو زمینه باقی مانده کفايت خود را افزایش دهند تا بتوانند پیش بینی پذیری بیشتری در مقابل حرکت رقبا داشته باشیم .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی هیر (انتقامی مجازی) نور طوبی می باشد

چند ایده را باید ترویج داد؟ How many ideas to promote?

- شرکت باید توسط چند منفعت و ویژگی شناخته شود؟
- مشتریان با خرید هر نوع محصول، به دنبال کسب منفعتی خاص از آن محصول هستند.
- ✓ بازاریاب ها باید با ایجاد منفعت برای مشتری زمینه خرید را برای او فراهم کنند.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می‌باشد

اولین راهکار

- ✓ در هنگامی که رقابت در سطح پایین باشد، مبنای جایگاه یابی بر اساس یک منفعت صورت می‌گیرد (Single Benefit Positioning).
- شرکت Procter & Gamble، تولید کننده خمیر دندان کrst ← (Crest)
ارائه کننده یک منفعت
منفعت: ضد پوسیدگی (Anti Cavity Protection)
- شرکت بنز ← استفاده از بهترین مهندسان (Great Engineering)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (انتقامی مجازی) نور طویل می‌باشد

اولین راهکار

✓ ارائه یک منفعت به مشتریان باعث می شود :

- تسهیل ارتباط با بازار) با توجه به محیط بیرونی (
- ارتباط بیشتر کارکنان با فلسفه وجودی) هسته محوری (سازمان
- (با توجه به محیط درونی (

درک علت وجودی سازمان باعث می شود کارکنان مشارکت بیشتری در خلق بهتر منفعت ارائه نشده به مشتریان داشته باشند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

دومین راهکار

افزایش شدت رقابت منجر به اتخاذ روش ارائه دو منفعت به مشتری شد (Double Benefit Positioning)

برای ایجاد جایگاه در ذهن مشتری از دو منفعت استفاده شد .

ولوو ← در ابتدای کار ← تک منفعت) امنیت (Double Benefit (Safety & Durable) با افزایش رقابت ← دو منفعت) امنیت و دوام (

تحویل به موقع (On Time Delivery)] تولید کننده آسانسور ← خلق دو منفعت بهترین نصب و راه اندازی [

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

سومین راهکار

جایگاه یابی بر اساس سه منفعت

رقابت شدیدتر ← افزایش تعداد منافع ارائه شده به مشتریان

خمیر دندان Aqua Fresh

در ابتدای کار ← ضد پوسیدگی (Anti Cavity)

افزایش رقابت ← ضد پوسیدگی و خوشبو کننده دهان (Better Breath)

افزایش بیشتر رقابت ← ضد پوسیدگی، خوشبو کننده دهان و سفید کننده دندان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آمورش عالی میر (نتیجه مجازی نور طوبی) می باشد

نکته مهم

ارائه یک منفعت و پذیرش آن از سوی مشتری، راحت تر است ← یک Segment

ارائه دو منفعت و پذیرش و باور آن از سوی مشتری، سخت تر است ← چند بخش بیشتر از بازار

ارائه سه منفعت و باور کردن آن بسیار سخت و کار پیچیده تر می شود ← مشتریان بیشتر

در ارائه سه منفعت به مشتری

مزیت : بازار بیشتری به دست می آید .

اشکال : باور پذیری برای مشتری سخت تر است .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آمورش عالی میر (نتیجه مجازی نور طوبی) می باشد

کدام راهکار را دنبال کنیم؟

آقای اسمیت کلینیک، مدیر اجرایی شرکت تولید کننده خمیر دندان **Aqua Fresh**

✓ ارائه محصول در تبلیغات با سه رنگ که هر کدام از آنها نشان دهنده یکی از منفعت‌ها و ویژگی‌های محصول هستند.

قرمز ← ضد پوسیدگی دندان‌ها

سبز ← خوشبو کننده دهان

سفید ← سفیدی دندان‌ها

○ ارائه محصول به شکلی که حاوی و در بر گیرنده منافع ارائه شده باشند و باعث شود تا در ذهن مشتریان وجود تمام ویژگی‌ها و منفعت‌ها در محصول باورپذیر و قابل قبول باشد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (نتفایعی مجازی) نور طویل می‌باشد

خطاهای جایگاه یابی

۱ (جایگاه یابی مبهم) (Under Positioning)

۲ (جایگاه یابی بیش از حد) (Over Positioning)

۳ (جایگاه یابی گیج کننده) (Confusing Positioning)

۴ (جایگاه شبهه برانگیز) (Doubtful Positioning)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیر (نتفایعی مجازی) نور طویل می‌باشد

خطای اول : جایگاه یابی مبهم

- * وجود اشکال در ساختن جایگاه و تصویر آن برای مشتریان
- ✓ حضور رقبای زیاد در بازار (هنگام ورود)
- ✓ ناتوانی در تعیین منفعت ارائه شده به مشتریان

 عدم تشخیص منفعت ارائه شده و تمایز آن با سایرین از طرف مشتریان ← علت

ورود به بازار پوشاش آقایان و داشتن عملکردی مشابه سایر
رقبای فعال در بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی تبریز (تهران) مجازی فور طلبی می‌باشد

خطای دوم : جایگاه یابی بیش از حد [فراتر از حد]

احتمال از دست دادن مشتریان در شرکت هایی که جایگاه های
پرستیزی و قیمت های بالا دارند .

ذهنیت شکل گرفته شده در ذهن مشتری
(ارائه قیمت های بالا)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی تبریز (تهران) مجازی فور طلبی می‌باشد

خطای سوم : جاگاه یابی گیج کننده

با استفاده از تبلیغات متفاوت، سازمان را به صورت های متفاوتی به مشتریان معرفی کنند.

مثال : عدم موفقیت برای شرکت استی芬 جاپس در ارائه تبلیغات مشخص و مناسب

هنگام تبلیغات و ارسال پیام

• مخاطب پیام

• محتوى پیام

• هدف پیام

روشن و مشخص باشد.

مثال ایرانی :

خودرو رویو ← عدم تعیین مخاطب در تبلیغات به صورت روشن و واضح

* عدم تعیین منفعت ارائه شده توسط پژوهش در تبلیغات او

 ایجاد گیجی در بازار و مشتریان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی تبریز (انتقامی مجازی نور طوبی) می‌باشد

خطای چهارم : جایگاه یابی شبهه برانگیز

شک مشتریان نسبت به پیام های ترویجی شرکت و عدم باور نسبت به وجود ویژگی های عنوان شده.

مثال :

شرکت جنرال موتورز - در بخش کادیلات ← شک مشتریان نسبت به تبلیغات شرکت) عدم باور (

شرکت سایپا ← عدم باور پذیری شعار "سایپا مطمئن" - شبهه برانگیز

شرکت پارس خودرو ← باور پذیری شعار "مطمئن بودن "

شرکت صایران ← عدم باور پذیری شعار "هر روز بهتر از دیروز "

* شعار تبلیغاتی با باور پذیری سخت برای مشتریان ← جایگاه یابی شک و شبهه دار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی تبریز (انتقامی مجازی نور طوبی) می‌باشد

بیانیه جایگاه یابی

اهداف تدوین بیانیه جایگاه یابی توسط شرکت ها

- جلوگیری از بروز خطاهاي بازاریابی
- ارتباط مناسب با مشتریان

۴ پایه و بخش اساسی بیانیه جایگاه یابی

۱ - To : تعیین مشتری های مورد نظر

۲ - Brand : تعیین نام محصول ارائه شده

۳ - Concept : مفهوم و منفعت ارائه شده توسط محصول

۴ - Point of differences : نقطه تفاوت با سایر شرکت ها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

مثالی از بیانیه جایگاه یابی شرکت

"To busy professionals who to stay organized.

بازار هدف

Palm Pilot is an electronic organizer

بیان « برند »

That allows you to back up files on your PC

کار اصلی

more easily and reliably than other competitive products."

بیان نقاط تمایز .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

آمیخته بازاریابی و جایگاه یابی

۱ - محصول

۲ - قیمت

۳ - مکان) کanal های توزیع (

۴ - ترویج

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

جایگاه شرکت، تعیین کننده ۴ عنصر آمیخته بازاریابی

مثال : شرکتی با جایگاه « کالای با کیفیت و پرستیزی » (شرکت هاکوپیان)

محصول ← با مواد اولیه درجه ۱

قیمت ← قیمت سطح بالا (باورپذیری جایگاه)

کanal های توزیع ← فروشگاه های بالای شهر

تبیغات ← همگام با تولید کنندگان برتر جهان

مثال : شرکتی با جایگاه « ارزان ترین » (بهای تمام شده پایین)

محصول ← کیفیت ↓

قیمت ← کاهش

کanal های توزیع ← همه جانبی

ترویج ← بیان قیمت پایین - تخفیف

مانند ایرانسل ← همراه اول

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

تعایز

وظیفه جایگاه یابی : ارائه ایده اصلی شرکت درباره شرکت و محصولات آن به بازار هدف

↓

بیان منفعت ارائه شده

وظیفه تمایز : بیان تفاوت شرکت با سایرین

← اضافه کردن مجموعه ای از ارزش های بامعنی و منحصر به فرد

مثال : شرکت IKEA

"Good quality furniture and low price"

ویژگی در ذهنیت مشتری ← قیمت مناسب

ویژگی های تمایز کننده :

- داشتن رستوران
- نگهداری از بچه ها
- برنامه های عضویت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ویژگی های تعایز

۱ - مهم Important

۲ - شاخص Distinctive

۳ - برتری Superior

۴ - غیر قابل تقلید بودن

۵ - قابل تأمین Affordable

۶ - سودآور Profitable

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ویژگی های تعایز

■ مهم بودن ← از دیدگاه بازار هدف

مثال : هتلی در سنگاپور - بلندترین هتل جهان

■ شاخص بودن

ارائه ویژگی شاخص و برجسته به بازار

مثال : تولید کننده دوربین فیلم برداری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ویژگی های تعایز [ادامه]

■ برتر بودن ← تفاوت ارائه شده، برتر از سایرین باشد

مثال : تولید کنندگان شامپو

ایجاد باورپذیری نسبت به برتر بودن ویژگی عنوان شده، در ذهنیت مشتریان

مثال : تولید کنندگان قهوه

■ غیر قابل تقلید بودن

ویژگی متمایز بودن، توسط سایر رقبا به سادگی قابل کپی برداری نباشد .

■ قابل تأمین بودن

ویژگی های اضافه شده، قابل خریداری توسط مشتریان باشد) قیمت فروش (

■ سودآور

سودآوری برای شرکت توسط ویژگی های متمایز

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

نتایج مدل BCG

- صنایع حساس به حجم : رابطه نزدیک سودآوری با سهم بازار
- صنایع پات شده : عدم ارتباط سودآوری با سهم بازار

نکته : قدرت مانور هر شرکت یا هر صنعت

- صنایع تخصصی شده ← خیلی بالا
- صنایع پایت شده ← خیلی پایین

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

صنایع پات شده

برخی از جنبه های تمایز در واقعیت یا در تصور مشتریان

"You can differentiate anything."

لازمه بقا ← داشتن مزیت رقابتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ابزارهای ایجاد تمایز محصولات

- ایجاد تمایز در محصولات
- ایجاد تمایز در خدمات
- ایجاد تمایز در کانال های توزیع
- ایجاد تمایز در شرکت) از طریق آموزش کارکنان (
- ایجاد تمایز در ذهنیت مشتریان و بازار (Image)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ایجاد تمایز در محصولات

پتانسیل تمایز پذیری در محصولات فیزیکی :

نمک ← → لوازم خانگی

قدم ابتدایی : شناخت جایگاه در صنعت
قدم بعدی : شناخت محصول از نظر تمایز پذیری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

راه های ایجاد تمایز در محصولات

۱ - شکل (Form)

متمايز سازی محصولات بر اساس

- اندازه
- شکل
- ساختار فیزيکي
- قرص آسپيرين**
- دوز قرص
- شکل
- رنگ
- پوشش
- زمان عمل

تغییر شکل می تواند، ایجاد تمایز در محصول به وجود آورد.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

ویژگی ها (Features)

شرکت Oral B : تولید کننده مسواک ← قرار دادن فرچه آبی رنگ ← اضافه کردن ویژگی به محصول

شرکت جنرال موتورز : تولید **کننده اتومبیل** ← اضافه کردن GPS ← اضافه کردن ویژگی به محصول

ویژگی های متفاوت به محصول می تواند ایجاد تمایز در محصول نماید.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

راهکارهای شناسایی ویژگی‌ها در محصولات

قدم اول : پرسش از مشتریان

- محصول به چه شکلی مناسب تر است ؟
- چگونگی افزایش رضایت مشتریان از محصول ؟
- نظر مشتریان در مورد ویژگی‌های پیشنهادی ؟

بعد از قدم اول باید به یک سری از ویژگی‌های پیشنهادی برسیم .

قدم دوم : ارزیابی ارزش اضافه کردن ویژگی‌های پیشنهادی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

راهکارهای شناسایی ویژگی‌ها در محصولات

■ مثال (شرکت تولید کننده اتومبیل

- شیشه گرم کن عقب
- کنترل سرعت اتومبیل
- دنده اتوماتیک

ویژگی	هزینه شرکت	ارزش مشتری	$\frac{\text{ارزش مشتری}}{\text{هزینه شرکت}} (CV / CC)$
شیشه گرم کن عقب	\$100	\$200	2
کنترل سرعت	\$600	\$600	1
دنده اتوماتیک	\$800	\$2400	3

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

 راهکارهای شناسایی ویژگی‌ها در محصولات [۲]

گام نهایی

- ✳ چند نفر علاقه مند به این ویژگی داریم ؟
- ✳ معرفی این ویژگی به بازار چه مدت زمان طول می کشد ؟
- ✳ میزان سهولت کپی برداری ویژگی توسط رقبا چقدر است ؟

✳ در صورتی که برای ویژگی خاصی، پاسخ های مناسبی برای این ۳ سؤال یافت شود، ویژگی مورد نظر به محصول افزوده می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

کیفیت عملکرد

پایین	✳
متوسط	✳
بالا	✳
عالی	✳

✳ کیفیت عملکرد :

✳ سطحی که در آن ویژگی های اولیه شرکت در حد خوبی عمل کنند .

✳ مرتبه کردن عملکرد با سودآوری :

✳ سؤال : آیا عملکرد بالاتر منجر به سودآوری بالا می شود ؟

✳ شرکت هایی که روی عملکرد و کیفیت عالی و بالا سرمایه گذاری می کنند ، بازگشت سرمایه خوبی خواهند داشت :

- ✳ تکرار خرید مشتریان
- ✳ افزایش وفاداری شرکت
- ✳ جلب نظر مثبت بازار
- ✳ هزینه تحويل یکسان منجر به سودآوری می شود

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

کیفیت تطبیق

درجه ای که محصولات تولیدی یک شرکت مشابه هم هستند.

مثال : اتومبیل پورشه

کیفیت ۲ ماشین تولیدی توسط یک شرکت و با یک مدل، متفاوت باشد :

کیفیت تطبیق پایین

نامیدی مشتری

کاهش اعتماد

عدم اطمینان مشتریان نسبت به محصولات آن شرکت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

دوام

« معیاری که عمر مورد انتظار محصول را در شرایط طبیعی و غیر طبیعی می سنجد » .

در شرایط غیر طبیعی و استرس زا بتواند خوب به کار خود ادامه دهد

محصول بادوام

لوازم خانگی و ویژگی بادوام بودن

نکات :

۱ - نباید دوام بالای محصول، منجر به قیمت بالا برای آن شود .

۲ - محصولات با تکنولوژی بالا نمی توانند دوام بالایی هم داشته باشند) دوربین فیلم برداری (.

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

قابلیت اعتماد

احتمال خراب شدن و یا درست کار نکردن محصول در دوره زمانی مشخص شده

خرابی کمتر ← قابلیت اعتماد بالاتر

خرابی بیشتر ← قابلیت اعتماد پایین تر

نکته مهم : محصولات مرتبط با جان انسان باید دارای قابلیت اعتماد ۱۰۰٪ باشند .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

شكل] استیل] کالا

ظاهر کالا به چه شکلی است و مصرف کننده چه احساسی نسبت به آن دارد .

اتومبیل جگوار

موتورسیکلت های هارلی دیویدسون و جنبه زیبایی

شكل و قیافه خوب محصول ← تمایز با رقبا با قابلیت کپی برداری مشکل ← مزیت رقابتی

ظاهر خوب به معنای عملکرد خوب نمی باشد .

یک ماشین به ظاهر خوب و زیبا ممکن است زمان زیادی را در تعمیرگاه بگذراند .

بسته بندی ← مکانیسم اجرایی Style (Packaging)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

طراحی

طراحی

<u>مشتری</u>		<u>شرکت</u>
آسان باز شو (easy to open)		آسان برای تولید و توزیع
استفاده آسان (easy to use)		ایجاد هزینه برای شرکت
تعمیر آسان (easy to repair)		ایجاد راحتی برای مشتری

مثال : خاصیت ، آسان باز شو « در مورد مواد غذایی - ایجاد کننده مزیت رقابتی برای شرکت

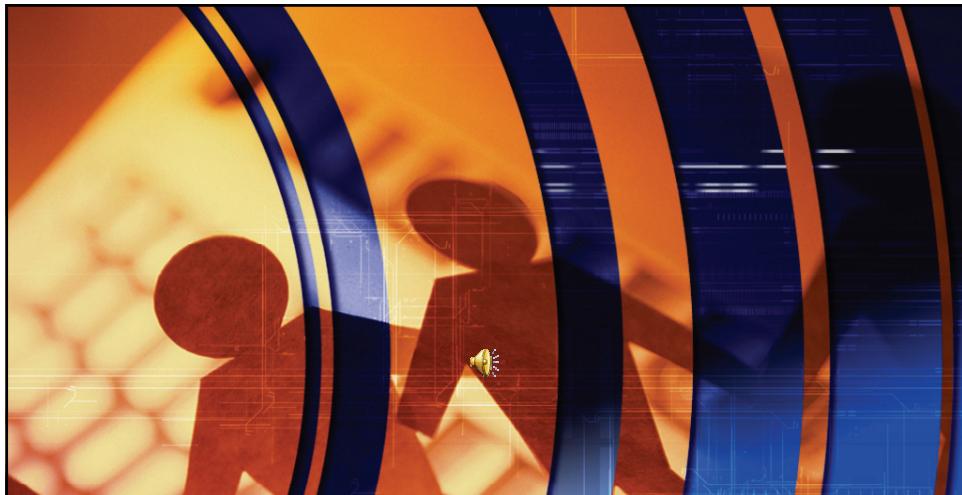
کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

قابلیت تعمیر

قابلیت تعمیر محصول به چه شکلی است .

- قابلیت تعمیر ایده آل : تعمیر دستگاه در کم ترین زمان و با کم ترین هزینه
- مثال : تعمیر اتومبیل های انژکتوری

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی مجازی نور طوبی می باشد

بازاریابی و مدیریت بازار

فصل هفتم: شناسایی رقبا و محیط رقابت
درس دکتر نادر غریب نواز
کارشناس: فاطمه محمدی

عنالی از بررسی محیط در هواپیماها و کشتی ها

شناسایی محیط رقبا
رادار تحلیل و شناسایی رقبا
ارائه اطلاعات کامل و جدید

- ❖ نقاط ضعف رقبا
- ❖ نقاط قوت رقبا
- ❖ اندازه رقبا
  - ✓ تحلیل دائم و همیشگی رقبا و محیط رقبا) با توجه به نوع صنعت (
  - ✓ شناخت همه جانبی در مورد رقبا
  - ✓ توجه به دو نکته در هر صنعتی

رقبای تازه وارد
تکنولوژی های جدید

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی پیغمبر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

**مفهوم صنعت از دیدگاه رقابت
(Industry Concept of Competition)**

صنعت : مجموعه ای از شرکت ها که ارائه کننده یک یا طبقه ای از محصولات می باشند که می توانند جایگزین نزدیکی برای یکدیگر باشند .

**Industry is a group of firms that provide
a product or a class of products, that are close
substitute for one other.**

پورتر : مفهوم صنعت فراتر از مجموعه شرکت های مطرح شده می باشد .

مثال : مفهوم جنگل از دیدگاه های متفاوت

مفهوم تیم ورزشی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی پیغمبر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

تقسیم بندی صنعت

عواملی که منجر به ایجاد تفاوت در صنعت ها می شوند :

تعداد فروشنده‌گان (Number of Sellers) و درجه تمایز (Degree of Differentiation)

موانع ورود و خروج

ساختار هزینه (Cost Structure) درجه انسجام عمودی (Degree of Vertical Integration)

درجه جهانی سازی (Degree of Globalization)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی پیغمبر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

تعداد فروشنده‌گان و درجه تعايز

تقسيم بندی صنعت بر اساس تعداد شرکت‌ها و درجه تمایز یا هماهنگی کالاهای موجود

بر اساس تعداد فروشنده:

۱) یک فروشنده - بی نهایت خریدار $\leftarrow$ انحصار کامل

مانند بازار موبایل سابق

قیمت‌های کاهش	قیمت‌های بالا
$\leftarrow$ با احتمال ورود رقیب جدید	
خدمات و تبلیغات افزایش	تبلیغات و خدمات پایین

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (نتیجه‌ی مجازی نور طویل) می‌باشد

تعداد فروشنده‌گان و درجه تعايز

۲) چند فروشنده - بی نهایت خریدار $\leftarrow$ انحصار چند جانبی (Oligopoly)

کالاهای همگن مانند نفت و فولاد

انحصار چند جانبی خالص (كامل) :

(عامل موافقیت (کاهش در ساختار هزینه $\leftarrow$ کاهش قیمت)

انحصار چند جانبی

با استفاده از تمایز در یک ویژگی بارز، به دنبال کسب موقعیت رهبری باشند

انحصار چند جانبی متمایز :

اتومبیل - دوربین - لوازم منزل

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (نتیجه‌ی مجازی نور طویل) می‌باشد

تعداد فروشنده‌گان و درجه تعايز (ادامه)

۳ (بیش از ۳ فروشنده - بی نهایت خریدار $\leftarrow$ رقابت انحصاری

تقسیم بندی بازار

تمرکز بر روی نیازهای خاص مشتریان

برآورده کردن نیازهای مشتریان به بهترین شکل

مزیت های رقابتی - رستوران ها

۴ (بی نهایت فروشنده - بی نهایت خریدار $\leftarrow$ رقابت کامل

کالای همگن - بازار میوه

تعداد زیاد خریداران) عدم امکان تشکیل اتحاد (

تعداد زیاد فروشنده‌گان

آزادی ورود و خروج به بازار

وجود اطلاعات کامل و در دسترس همگان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (انتقامی مجازی نور طوبی) می‌باشد

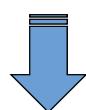
تغییر ساختار رقابتی صنعت در طول زمان

مانند تغییر ساختار بازار تلفن همراه در بازار ایران

« احتمال تغییر صنعت و محیط زیست در آینده »

با افزایش تعداد فروشنده‌گان $\leftarrow$ حرکت به سوی صنعت رقابت کامل

با بررسی تعداد رقبا می‌توان نوع صنعت را تشخیص داد .

تعیین مناسب تر تاکتیک های رقابتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (انتقامی مجازی نور طوبی) می‌باشد

موانع ورود و خروج از بازار

ورود ← (Exit) تحرک در بازار ← (Entry) خروج از بازار (Mobility)

باز کردن فروشگاه لوازم کامپیوتر

ورود و خروج به صنعت هواپیمایی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (نتفیعی مجازی نور طوبی) می‌باشد

بررسی محدودیت‌های موجود در ورود و خروج در بازارها

موانع خروج از صنعت	موانع ورود به صنعت
الزامات اخلاقی و قانونی به مشتری	نیاز به سرمایه گذاری بالا
محدودیت قانونی و دولتی	استفاده از مقیاس‌های اقتصادی
ارزش ریالی پایین تسویه	حق الاحتراع و مجوزها
تکنولوژی قدیمی	جایگاه‌ها کمیاب
موانع احساسی	مواد اولیه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر (نتفیعی مجازی نور طوبی) می‌باشد

ساختمان هزینه

بررسی ساختار هزینه صنعت ← تعیین موارد تشکیل دهنده بخش اعظم هزینه های تولید

بازاریابی و فروش
↓
صنعت اسباب بازی

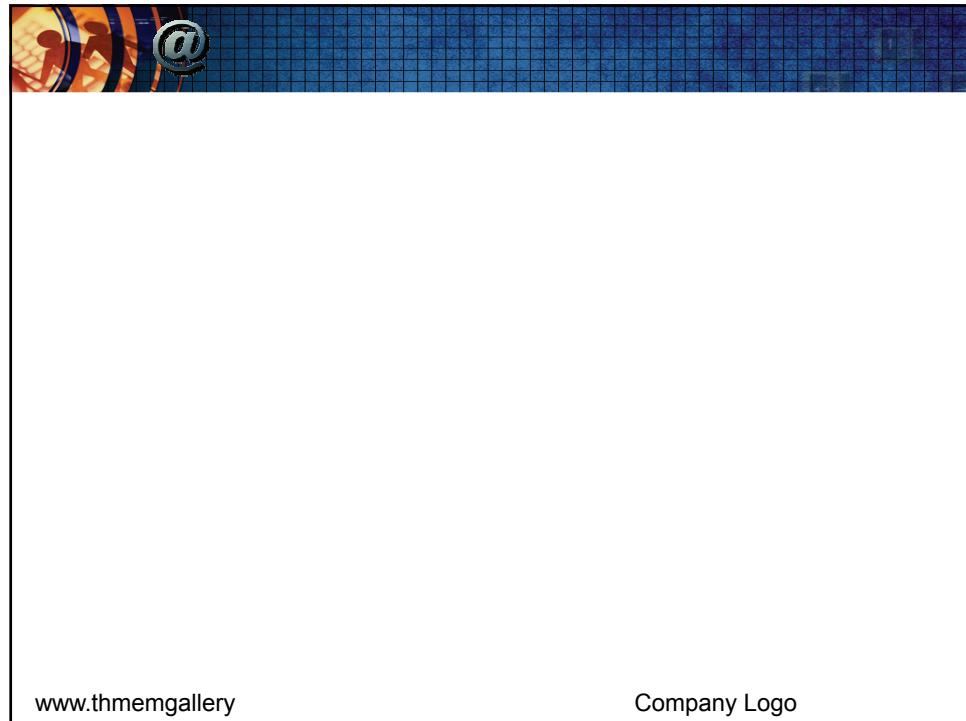
تولید و مواد اولیه
↓
صنعت فولاد

صنعت مواد لبني - مواد پروتئيني

صنعت تولید سیمان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

ذیزیه و تحلیل رقبا

* استراتژی های رقیب

* اهداف رقیب

* الگوهای پاسخ دهی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیروزکوهی مجازی نور طوبی می باشد

استراتژی های رقیب

گروه های استراتژیک Strategic Groups

دسته بندی گروهی از شرکت ها که دارای استراتژی های مشابه اند.

مثال :

A گروه
هزینه تولید پایین
خدمات بالا
قیمت بالا
خط تولید (محدود)

C گروه
هزینه تولید پایین
خدمات متوسط
قیمت متوسط
خط تولید متوسط

B گروه
هزینه تولید پایین
خدمات خوب
قیمت متوسط
خط تولید کامل

D گروه
هزینه تولید متوسط
خدمات پایین
قیمت پایین
خط تولید وسیع
D گروه

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیروزکوهی مجازی نور طوبی می باشد

اهداف رقبا

بررسی استراتژی رقبا

← تعیین اهداف رقبا برای آینده

• اندازه شرکت

• تاریخچه شرکت

• مدیریت شرکت

• وضعیت مالی شرکت

↔ اثر گذاری بر اهداف شرکت های رقیب

شرکت های آمریکایی و علت داشتن دید کوتاه مدت ↔ هدف گذاری کوتاه مدت (تأمین مالی کوتاه مدت)

شرکت های ژاپنی و علت داشتن دید بلند مدت ↔ هدف گذاری بلند مدت (تأمین بلند مدت)

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث فرهنگی مجازی نور طوبی می باشد

عنالی از نقشه توسعه رقبا

تعیین مکان فعلی و آتی رقبای مستقیم شرکت

Dell	افراد	بازارهای تجاری - صنعتی	آموزشی (دانشگاهی)
کامپیوتر های شخصی			
سخت افزار			
نرم افزار			

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث فرهنگی مجازی نور طوبی می باشد

تعیین نقاط ضعف و قدرت رقبا

توجه به نقاط ضعف و قدرت رقبا
شرکت « مشاوره آرتور دی لیتل »

۱) **مسلط بر بازار Dominant**

- شرکت هایی که می توانند رفتار دیگر رقبا را کنترل کنند
- انتخاب های گسترشی استراتژیک بدون ایجاد خطر برای شرکت
- شرکت های رهبر تعیین کننده قیمت و نوع محصول برای Follower

۲) **شرکت های قدرتمند**

- انجام اقدامات مستقل بدون به خطر افتادن موقعیت بلند مدت شرکت
- انجام اقدامات مستقل بدون توجه به سایر رقبا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی فنی انتقادی مجازی نور طوبی می باشد

تعیین نقاط ضعف و قدرت رقبا) ادامه (

۳) **موقعیت مناسب) متعارف (Favorite**

- دارای قدرت های قابل استفاده
- شانس بهبود موقعیت رقابتی بالای حد متوسط

۴) **قابل دفاع Tenable**

- ادامه کسب و کار در سطح عملکرد رضایت‌بخش
- دائم تحت فشار رهبر بازار (موارد ۴ و ۵ و ۶)
- شانس بهبود موقعیت رقابتی کمتر از حد متوسط

۵) **ضعیف Weak**

- رضایت‌بخش نبودن عملکرد آنها
- شانس بهبود موقعیت رقابتی کم

۶) **(بی ارزش**

- عملکرد بسیار پایین
- نبودشانسی برای موفقیت در بهبود موقعیت رقابتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموشش عالی فنی انتقادی مجازی نور طوبی می باشد

عزایای دسته بندی رقبا

پیام

“Whom To Attack”

شناخت رقبا

به چه کسی حمله کنیم .

مراقب حمله چه کسانی باشیم .

مثال

حمله به شرکت Gold ← Allen Bradley

برای کسب سهم بازار بیشتر ← Texas Instrument

عملکرد قابل دفاع ← Gold

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتیک مجازی نور طوبی می باشد

سیستم درجه بندی رقبا

نام رقیب	ویژگی های رقبا	آگاهی مشتری	کیفیت محصول	در دسترس بودن	تکنولوژی	برستل فروش
A رقیب	E	E	P	P	G	
B رقیب	G	G	E	G	E	
C رقیب	F	P	G	F	F	

E=Excellent   G=Good   F=Favorable   P=Poor

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیرانتیک مجازی نور طوبی می باشد

نتایج سیستم در پیه بندی رقبا

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

پیام بازاریابی

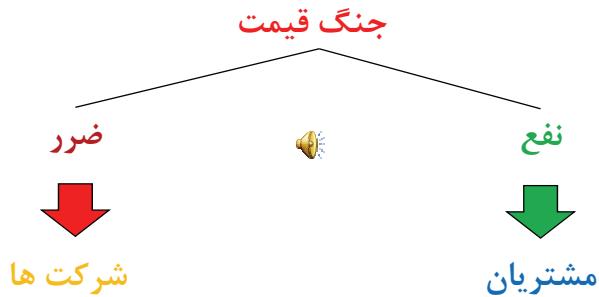
	سهم بازار			سهم از ذهن			سهم از دل		
سال	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲
A رقیب	۵۰	۴۷	۴۴	۶۰	۵۸	۵۴	۴۵	۴۲	۳۹
B رقیب	۳۰	۳۴	۳۷	۳۰	۳۱	۶۵	۴۴	۴۷	۵۳
C رقیب	۲۰	۱۹	۱۹	۱۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۸

افزایش سهم از دل
افزایش سهم بازار ← افزایش سود آوری
افزایش سهم از ذهن

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی نییر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

الگوهای پاسخدهی رفیا

وجود رفتارهای متفاوت در بین شرکت‌های یک صنعت

اهمیت آگاهی از نحوه پاسخدهی رقیب در مقابل کاهش قیمت‌ها

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیروزکوه مجازی نور طوبی می‌باشد

تحقیق هندرسون

۱ (عدم وجود عامل ایجاد کننده تمایز در صنعت - فولاد و چوب

- تعادل رقابتی بی ثبات
- جنگ قیمت‌ها

۲ (وجود یک عامل ایجاد کننده تمایز در صنعت)
 تکنولوژی پیشرفته
 مقیاس اقتصادی

- تعادل رقابتی بی ثبات

۳ (وجود چندین عامل ایجاد کننده تمایز در صنعت

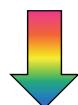
- تعادل رقابتی با ثبات
- ادامه فعالیت در سایه روابط مسالمت آمیز

وجود رابطه معکوس بین تعداد عوامل متمایز و تعادل رقابتی

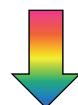
کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیروزکوه مجازی نور طوبی می‌باشد

نکته

وجود دو رقیب با سهم بازار به نسبت ۲ به ۱

سخت بودن افزایش سهم بازار (بین رقبا)

سود ناشی از کسب ۱٪ سهم بازار بیشتر با هزینه های ترویج و توزیع خنثی می شود

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیبر انتقالی مجازی نور طوبی می باشد

طراحی سیستم هوشمند رقابتی - گام اول

گام اول (بنیان نهادن و راه اندازی سیستم

- ✓ تعیین نوع اطلاعات ورودی
- ✓ تعیین منابع اطلاعات
- ✓ تعیین ابزار جمع آوری اطلاعات
- ✓ تعیین خروجی مورد انتظار

در شرکت های کوچک تر استفاده از مدیران سابق در شرکت های رقیب، توصیه می شود .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیبر انتقالی مجازی نور طوبی می باشد

طراحی سیستم هوشمند رقابتی - گام دوم

گام دوم : جمع آوری داده ها

Collecting Data

روش های قانونی کسب اطلاعات

درون سازمانی
خارج از سازمان

روش های غیر قانونی کسب اطلاعات

بررسی کاغذهای باطله رقیب
عکس هوایی از کارخانه

At the click of the Mouse! ← سرعت بالا

اینترنت

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیبر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

طراحی سیستم هوشمند رقابتی - گامهای سوم و چهارم

گام سوم : ارزیابی و تجزیه و تحلیل

Evaluating and Analysis Data

داده ها توسط شخص مسئول، تحلیل و ارزیابی می شود .

گام چهارم : توزیع اطلاعات

Data $\xrightarrow{\text{تجزیه و تحلیل}}$ Information

* تشکیل کمیته برای تعیین پاسخ و عکس العمل در مقابل رقبا با استفاده از اطلاعات به دست آمده .

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی فیبر انتقامی مجازی نور طوبی می باشد

طبقه بندی رقبا

۱ - رقای قوی در مقابل رقای ضعیف (Strong Vs. Weak)

هدف گیری رقای ضعیف ← هزینه پایین در کسب بازار آنها
توجه به رقای بزرگتر برای بهبود وضعیت رقابتی

۲ - رقای نزدیک در مقابل رقای دور (Close Vs. Distant)

رقای مهم، رقای نزدیکی هستند که عملکردی مشابه ما دارند

شرکت شورلت رقیب نزدیک

شرکت جگوار رقیب دور

افزایش رقابت ← افزایش توجه به رقای دور

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث فرهنگی مجازی نور طوبی می‌باشد

طبقه بندی رقبا (ادامه)

نکته

عدم حمله زیاد به رقبای نزدیک ← ایجاد اتحاد بین رقبای ضعیف

۳ - رقای خوب در مقابل رقبای بد (Good Vs. Bad)

دنبال رشد پتانسیل ضعیف
ارائه قیمت منطقی

حفظ رقبای خوب ← همکار

افزایش کیفیت

راضی به سطح مناسبی از سود

خرید سهم بازار

اقدامات ریسکی

سرمایه گذاری اضافه بر ظرفیت

احتلال در تعادل بازار

حمله به رقبای بد ← حذف از بازار

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث فرهنگی مجازی نور طوبی می‌باشد

اختیاب رقبا (Selecting Competitors)

(CVA : Customer Value Analysis) تجزیه و تحلیل ارزش برای مشتری

ارزش به دست آمده از محصول، ملاک خرید محصول است.

$CV = CB - CC$ [Customer Value = Customer Benefit – Customer Cost]

هزینه مشتری – منفعت مشتری = ارزش تولید شده برای مشتری

منافع مشتری :	
استفاده از کالا	
Image	
خدمات ارائه شده	
پرسنل جوابگو	
مشاوره	

مثال :

منفعت ارائه شده	A	B	C
	۱۵۰	۱۴۰	۱۳۵

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث انتقادی مجازی نور طوبی می باشد

اختیاب رقبا) ادامه (

C	B	A	قیمت
۸۰	۹۰	۱۰۰	
۳۰	۲۵	۱۵	هزینه تحصیل
۱۰	۷	۴	هزینه به کار گیری
۷	۳	۲	هزینه نگهداری
۵	۳	۳	هزینه مالکیت
۸	۵	۶	هزینه به دور انداختن محصول
۱۴۰	۱۳۵	۱۳۰	کل هزینه

منافع ارائه شده

CV of A = 150-130 = 20

CV of B = 140-135 = 5

CV of C = 135-140 = -5

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤسسه آموزش عالی میراث انتقادی مجازی نور طوبی می باشد